Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimetŭ.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşovŭ şi la următórele Birouri de anuncĭurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 10)

„Gazeta“ iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.

Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentulŭ pentru Braşovŭ
la administraţiune, piaţa mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 51.—Anulŭ LVIII. Braşovŭ, Duminecă, 5 (17) Martie 1895.

Nu se mai póte!

Braşovŭ, 4 Martie v. 1895.

Sĕ nu se mire nimenĭ, décă amărăciunea poporului agricultorŭ din aceste ţĕrĭ a ajunsŭ aşa departe, încâtŭ prin unele părţĭ a începutŭ sĕ se arunce orbesce în braţele socialismului, ér prin altele a începutŭ sĕ se arate aplecatŭ chiar la resvrĕtire faţă cu diregĕtoriile, precum a dovedit'o acésta şi casulŭ mai próspetŭ dela Baginŭ în Ardélŭ.

Poporulŭ de rêndŭ dela noi nu s'a simţitŭ nicĭ-odată aşa de apăsatŭ ca astădĭ: plătesce bietulŭ de elŭ la contribuţiunĭ până înbrâncesce şi din partea stăpânirii nu întâmpină nicĭ o cruţare, nicĭ o uşurinţă; cei dela putere umblă sĕ tragă jarulŭ la óla lorŭ, ér poporulŭ trebue sĕ tacă şi sĕ suporte tóte.

Una dintre loviturile cele mai grele 'i s'a datŭ ţĕranului agricultorŭ prin întroducerea catastrului nou din 1881. Cu deosebire poporulŭ românŭ din Ardealŭ simte amarŭ urmele acestui catastru, prin care marii proprietarĭ maghiarĭ, grofii şi baronii, în a cărora mână suntŭ puse diregĕtoriile şi puterea ţĕrii, au sciutŭ sĕ-şĭ facă lorŭ cele mai marĭ uşurinţe, ér greutăţile sĕ le arunce asupra poporului.

Se scie, că prin acestŭ catastru cum şi prin numĕrósele reclamaţiunĭ şi „rectificărĭ“ făcute mai târdiu, pămênturile marilorŭ proprietarĭ, carĭ de regulă suntŭ cele mai bune şi mai mănóse, au fostŭ preţuite aşa de josŭ, încâtŭ abia décă plătescŭ 30—40 cr. dare de jugĕrŭ, pe când micii proprietarĭ, în majoritate plugarĭ de rêndŭ, ale cărora pămênturĭ suntŭ de obiceiu multŭ mai rele, plătescŭ o dare chiar şi de doi, orĭ mai mulţĭ florinĭ de jugĕrŭ.

Acesta este însĕ numai începutulŭ nedreptăţilorŭ. Se scie, că basa tuturorŭ aruncurilorŭ o formézá contribuţiunea. E lucru firescŭ dér, că pe câtŭ de mare este contribuţiunea poporului agricultorŭ faţă cu a marilorŭ proprietarĭ, pe atâtŭ de marĭ trebue sĕ fiă şi aruncurile de dare, pe carĭ le plătesce poporulŭ, în asĕmĕnare cu marii proprietarĭ maghiarĭ.

Pentru ca cu atâtŭ mai bine sĕ-şĭ pótă da omulŭ sémă de marea nedreptate, ce apasă în urma acésta umerii poporului agricultorŭ, vomŭ aminti, că pe basa dărei de pămêntŭ, agricultorulŭ are sĕ plătéscă numai puţinŭ ca 23 de aruncurĭ diferite numai cătră statŭ, la carĭ mai vinŭ a se adauge apoi o altă sumă de aruncurĭ pentru comune şi comitate, carĭ în unele locurĭ trecŭ peste 80—90% ale dărei directe.

Şi fiindŭ-că tóte aceste aruncurĭ se facŭ pe basa dărei de pămêntŭ, urméză de sine, că miculŭ moşierŭ, care plătesce o dare de pămêntŭ de 5-orĭ mai mare ca proprietarii cei marĭ, trebue sĕ suporte şi aruncurile în mĕsură de 5-orĭ mai mare decâtŭ aceştia.

Acéstă povară, care în fondŭ nu este altŭ-ceva, decâtŭ o iobăgiă ascunsă, până acuma a dus'o ţĕranulŭ agricultorŭ cum a dus'o, dér greutăţile vieţei lui s'au sporitŭ necurmatŭ, sarcinele lui s'au totŭ înmulţitŭ şi amărăciunea poporului a crescutŭ astădĭ până la acelŭ punctŭ, peste care mai că nu se mai póte trece.

O recunoscŭ acésta şi cei ce stau în fruntea trebilor statului. Miseria agrară este în timpulŭ de faţă adese-orĭ amintită şi desbătută în dietă, ba s'a cerutŭ chiar revisuirea catastrului din 1881 şi guvernulŭ a şi promisŭ revisuirea lui. Dér sĕ nu crédă cine-va, că prin acéstă revisuire, de cumva în adevĕrŭ se va face, 'i se va aduce poporului agricultorŭ vre-o uşurinţă, căcĭ nu îmbunĕtăţirea sorţii poporului este adevĕratulŭ scop alŭ celorŭ ce facŭ gură mare, ci ca în tóte altele, scopulŭ le este sĕ tragă şi mai multŭ jarŭ la óla lorŭ, căcĭ prea îi apasă datoriile, în carĭ s'au înglodatŭ prin luxulŭ celŭ mare şi traiulŭ bunŭ.

Până acolo au ajunsŭ greutăţile micilorŭ agricultorĭ dela noi, încâtŭ totŭ rodulŭ muncei lorŭ de peste anŭ îlŭ consumă dările. Ei nu plătescŭ numai o contribuţiune de 10% după venitulŭ catastralŭ, cum ar trebui sĕ fiă, ci întregŭ venitulŭ catastralŭ îlŭ plătescŭ în dărĭ.

Şi în aceste împrejurărĭ, când sarcinele publice au ajunsŭ pentru poporŭ la punctulŭ celŭ mai înaltŭ, vine ca pupăză pe colacŭ noua lege privitóre la poliţia de câmpŭ, care încarcă greutăţĭ şi mai marĭ pe umerii poporului, în timpŭ ce pe marii proprietarĭ ii favoriséză.

Una dintre mĕsurile cele mai asuprritóre ale nouei legĭ este pentru poporulŭ agricultorŭ aceea, prin care li-se impune comunelorŭ sĕ-şĭ ţină pădzitorĭ de câmpŭ cu plată de câte 360 fl. la anŭ. Acésta îi obligă numai pe proprietarii micĭ, carĭ au mai puţinŭ de 100 jugĕre, pe când proprietarilorŭ marĭ li-se lasă în voiă liberă sĕ-şĭ ţină pădzitorii lorŭ separaţĭ de ai comunelorŭ. De unde sĕ scótă acum bieţii sĕtenĭ plata cea mare de câte 360 fl. pentru nisce pădzitorĭ de câmpŭ, când nicĭ chiar învĕţătorilorŭ lorŭ confesionalĭ n'au de unde le plăti asemenea lefurĭ?

Când s'a adusŭ acéstă lege, legislatorĭ ungurĭ şi-au uitatŭ sĕ ţină măcarŭ câtŭ de puţinŭ sémă de poporŭ. Ei s'au gânditŭ şi atuncĭ numai la maghiarisare, căcĭ au credutŭ, că prin acésta vorŭ mai înfiinţa câteva posturĭ pentru pintenaţĭ de ai lorŭ, pe carĭ îi vorŭ trimite apoi ca poliţiştĭ pe capulŭ comunelorŭ nóstre.

Dér şi-au uitatŭ legislatorii ungurĭ, că suferinţa poporului încă îşĭ are marginele sale. Orĭ câtŭ s'ar strădui, cei din fruntea trebilorŭ nu vorŭ puté trage mai multŭ jarŭ la óla lorŭ, căcĭ câtŭ au pututŭ totŭ l'au trasŭ. Rĕmâne sĕ-şĭ plătéscă datoriile din altă parte, căcĭ de pe a poporului spinare nu se mai póte, dĕu, nu se mai póte!

Revistă politică.

Sĕptĕmâna trecută ministrulŭ preşedinte *Bánffy* a ţinutŭ o cuvêntare în dietă, în care a arătatŭ ce părerĭ are **guvernulŭ** faţă de **oposiţia** din dietă în **cestiunea armatei**. Vorbirea acésta a ministrului preşedinte, pe care aprópe tóte foile unguresci au numit'o de *ruşine a ţĕrii*, a datŭ prilegiu ca din partea oposiţiei unguresci sĕ se ridice glasurĭ puternice contra ministrului-preşedinte, invinuindu-lŭ, că şi elŭ, ca şi naşulŭ sĕu Tisza, s'a făcutŭ sluga Vienei. Acum, în urma acestei vorbirĭ i-se scrie unei foi unguresci din capitale Austriei, că Bánffy a câştigatŭ dintr'odată graţia cercurilorŭ curţii şi a cercurilorŭ militare. „Budapesti Hirlap“ afirmă chiar, că *Majestatea Sa monarchulŭ*, din propria sa iniţiativă, *a făcutŭ tóte concesiunile*, ce le ceruse încă Wekerle, *cu privire la pretensiunile Mayhiarilorŭ faţă de curtea maghiară* şi că aceste concesiunĭ le-a făcutŭ deja cunoscute alaltăerĭ ministrului Bánffy într'o audienţă mai lungă. Mai departe în cercurile militare din Viena se dice, că lui Bánffy trebue sĕ i-se dea totŭ spriginulŭ posibilŭ, chiar şi aceea, ce altorŭ miniştri unguresci nu s'a datŭ până acum, fiind-că Bánffy e *persona grata* în Viena. — In Viena ministrulŭ-preşedinte a avutŭ conferirĭ lungĭ cu ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu *Krieghamer* ér contele *Kálnoky* l'a cercetatŭ pe Bànffy la locuinţa sa, vorbindŭ cu elŭ timpŭ mai îndelungatŭ.

*

Fóia „*Pol. Corr.*“ care stă în legătură cu guvernulŭ din Budapesta, aduce scirea, că legea despre **căsĕtoria civilă va întra în vigóre în 18 Decemvre** a. c. Décă însĕ va succede, ca matricolele de statŭ sĕ fiă introduse în Septemvre, atuncĭ ministrulŭ de justiţiă — dice numita fóiă — va întroduce prin ordinaţiune legea despre căsĕtoria civilă.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

D-şórei A. Bârsescu.

Bine-ai venitŭ din depărtare,
Tu óspe gingaşŭ, adoratŭ;
Unŭ dĕu prea bunŭ a Ta cărare
Spre-a nóstre plaiurĭ a 'ndreptatŭ!

Căcĭ a voitŭ pe o clipită
A vieţii negurĭ sĕ lăsămŭ
Şi'n ale artei sferĭ senine
Conduşĭ de Tine sĕ planămŭ.

Născută'n zodii fericite,
Menire mândră ai primitŭ:
Ca sĕ'nţelegĭ a lumei taine,
Sĕ farmecĭ sufletulŭ uimitŭ.

Intocmai cum cufundătorulŭ
Străbate-a mărei adâncimĭ
Şi scumpele mărgăritare
Răpesce din întunecimĭ,

Aşa Tu'n marea ne'nţelésă
A sufletului omenescŭ
Strĕbaţĭ, condusă de-alŭ Tĕu geniu,
Şi tóte se destăinuescŭ.

A patimilorŭ largĭ prăpăstii
Tu le cutreerĭ până'n fundŭ;
Zadarnicŭ monstrii pasiunei
De-a Ta privire se ascundŭ.

Şi pe-alŭ iubirei ostrovŭ tainicŭ
Cu dragŭ s'opresce alŭ Tĕu pasŭ;
Tot ce-i mai sfânt, mai dulce 'n lume
Vrăjesce magicŭ alŭ Tĕu glasŭ.

Şi 'n calea Ta multŭ îndrăsnéţă
O lume 'ntrégă Tu răpescĭ;
C'un gestŭ, c'unŭ tremurŭ, c'o privire
Tu miĭ de pepturĭ sguduescĭ.

O, câte inimĭ, câte sînurĭ
La glasulŭ Tĕu au palpitatŭ;
Câţĭ ochi, o Hero ne 'ntrecută,
Cu Tine lacrimĭ au vĕrsatŭ!

De multŭ acum vestite nĕmurĭ
In drumulŭ Tĕu cu dragŭ privescŭ
Şi ca s'acopere-a Ta frunte
Cununĭ de laurŭ împletescŭ.

Er' noi, fraţĭ dornicĭ, cu mândrie
Triumfulŭ Tĕu îlŭ admiramŭ
Şi orĭ-ce pasŭ pe-a artei cale
Cu ochiŭ luciosŭ îlŭ urmăriamŭ.

Ş'acum, când între noi Te-aduse
Unŭ césŭ ferice, multŭ visatŭ,
De-odat' pe toţĭ, o nouă Circe,
In robii Tĕi ne-ai preschimbatŭ.

In faţa geniului falnicŭ
Cu dragŭ genunchii noi plecămŭ
Şi cu stâlparĭ în mâna dréptă
Cântărĭ de laudă 'ntonămŭ:

„Păşesce falnicŭ înainte
„Menirea 'Ţĭ mândră împlinindŭ,
„Cu glasulŭ Tĕu, cu-a Ta fiinţă
„O lume 'ntrégă fericindŭ.

„O, facă cerulŭ, ca în cale-Ţĭ
„Pe lângă laurii divinĭ
„Sĕ crésc 'a bucuriei rose
„Ş'ai păcei dalbe fragedĭ crinĭ!“

Braşovŭ, 3 Martie 1895.

Andreiŭ Bârseanu.

DORULŬ.

Novelă de *E. H.* Traducere de L.

II.

Luna se ridica încetŭ, ca şi unŭ globŭ de aurŭ, din frumósa Mediterană, aruncândŭ blânda-i lumină peste întrégă regiunea. Departe, peste suprafaţa liniştită a mării, tremurau linŭ şi clipeau radele ei aurii colorândŭ délurile, carĭ se înălţau cătră albastrulŭ orizontŭ.

Acéstă farmecătóre séră atrase pe toţĭ locuitorii sătuleţului afară în liberŭ. Peste totŭ loculŭ se vedeau grupe, plimbându-se pe malulŭ mării. Icĭ colea se audia câte-o voce melodiósă, la care trecĕtorii acompaniau cu veseliă şi „O, bella, bella bimba, come bella bem“, — suna din tóte părţile.

La marginea cheiului „Mollo“ şedea o grupă veselă de fete. „Etă, colo sĕ reîntorcŭ gondolele dela pescuitŭ acasă“, dice una, arătândŭ cu mâna în direcţiunea, de unde se zăriau gondolele, care sĕ iveau din depărtare.

— „Cea dintâiu e gondoleta bĕtrânu-

Unŭ evenimentŭ în politica mare europénă va fi de sigurŭ **serbarea deschiderei canalului dela Kiel** din marea nordică, la care împĕratulŭ Germaniei a invitatŭ tóte statele din Europa între carĭ **şi Francia.** Afacerea participării Franciei la aceste sĕrbări a fostŭ obiectŭ de discusiune şi certe înfocate în camera francesă din Parisŭ. S'au ridicatŭ vocĭ contra participării, spunêndu-se, că Francia nu póte lua parte la o sĕrbare arangeată de Germania, care în 1871 i-a răpitŭ două provincii: Alsaţia şi Lotaringia. In cestiunea acésta publică acum filosofulŭ francesŭ *Jules Simon* unŭ articolŭ în „*Figaro*“ din Parisŭ, în care dice, că remânerea Franciei dela sĕrbările din Kiel ar fi o demonstraţiune contra păcei la care ţine aşa de multŭ împĕratulŭ germanŭ. Apoi citéză nisce cuvinte, ce 'i le-a disŭ unŭ Germanŭ în Parisŭ, că adecă Francesii sciu fórte bine, că nu potŭ sĕ reanexeze provinciile luate de Germania. Ar fi mai bine, décă Francesii ar renunţa la ceva imposibilŭ, la care casŭ rĕsboiulŭ ar dispără pentru tot-déuna.

Tisza redivivus.

Colomanŭ *Tisza*, „parlamentarulŭ ponderosŭ“ cum îlŭ numescŭ sateliţii sĕi publiciştĭ, „generalulŭ“, cum îlŭ numescŭ subalternii clicei sale, şi „intrigatulŭ bĕtrânŭ“, cum îlŭ numescŭ contrarii lui, după o lungă pausă érăşĭ a vorbitŭ odată sĕptĕmâna trecută în parlamentulŭ ungarŭ. A şi fostŭ de lipsă după vorbirea din urmă a ministrului-preşedinte Banffy, care în adevĕrŭ a fostŭ numai unŭ „atacŭ de tusă“ cum a caracterisat'o o fóiă oposiţională, ca Tisza, care şi acuma e deux ex machina a partidei liberale, sĕ păşéscă în persónă şi cu tótă autoritatea sa. Acum odată Tisza a fostŭ fórte vorbăreţŭ. După cum se îndatinéză bĕtrânii, elŭ se aprofundă în reminiscenţe vaste ein acelŭ timpŭ, în care elŭ figura ca ministrulŭ neconsumabilŭ pe cartea cu chipurĭ politică a Europei.

Inainte de tóte elŭ voi sĕ se constate spre „vecĭnică aducere aminte“, că nu silitŭ, ci de bună voiă a renunţatŭ la postulŭ de preşedinte alŭ cabinetului. Viclénulŭ! A urmatŭ sfatulŭ soţului sĕu Iuliu Andrássy, care dicea, că unŭ diplomatŭ trebue sĕ se cobóre de pe calŭ, înainte de ce l'arŭ arunca acesta la pămêntŭ. O zamă lungă făcŭ Tisza din espunerea fusiunei. Intre atacurĭ ascuţite asupra lui Albertŭ Apponyi, „generalulŭ“ îşĭ da trudă sĕ facă pe ómenĭ, ca sĕ crédă, că lui nimicŭ nu-i zace într'atâta la inimă, ca contopirea tuturorŭ grupurilorŭ, carĭ stau pe basa pactului dela 1867, însĕ totuşĭ nu putŭ ascunde, că lui chiar aşa nu i-ar plăcé fusiunea, ca dracului tămâia.

Că Tisza chiar acum a păşitŭ cu o vorbire programatică, e o dovadă clară, că „clica Tisza“ érăşĭ află timpulŭ oportunŭ, ca sĕ se vîréscă cu tótă ponderositatea în primulŭ şirŭ. Slăbiciunea cabinetului Bánffy în prima liniă e tăria clicei, care se înşiră în jurulŭ persónei lui Colomanŭ Tisza. Păşirea lui activă de sigurŭ va avé ca urmare marşulŭ retoricŭ alŭ partidelorŭ oposiţionale. Scenele viforóse, carĭ s'au produsŭ în decursulŭ şi după vorbirea „generalului“, prevestescŭ atacurĭ aprige. Parlamentulŭ ungarŭ érăşĭ stă sub insigniulŭ fatalŭ alŭ lui Colomanŭ Tisza.

Cum speculéză partida liberală din Ungaria?

Deputatulŭ dietalŭ Ioanŭ *Hock*, înainte cu câte-va dile, a numitŭ partida liberală din camera ungară *„o reuniune de câştigŭ“*. Câtŭ de dreptŭ a avutŭ elŭ cu acésta, dovedesce faptulŭ, că dintre 200 deputaţĭ din drépta, nu mai puţin ca 93 ocupă la olaltă 322 *posturĭ de directorĭ şi de membri în directoratulŭ* diferitelorŭ linii ferate, societăţĭ pe acţiunĭ, institute financiare şi întreprinderĭ de câştigŭ. Singuraticĭ dintre ei întrunescŭ în mâna lorŭ o seriă întrégă de sinecure, carĭ, se înţelege, suntŭ împreunate cu dividende grase şi alte veniturĭ. Noi amintimŭ numai pe cei mai „îngrăşaţĭ“ muşterii ai parlamentului ungarŭ, din lista lungă, pe care o publică „*Nemzeti Ujság*“.

In frunte stă deputatulŭ Mauriţiu Mezey cu 24 posturĭ, după elŭ urméză Leo Lánczy cu 19 posturĭ, Iuliu Rosenberg cu 16, Ludvig Tolnay cu 15, Ambrosiu Neményi şi Arnim Neumann cu câte 13, Edmund Gajári şefŭ-redactorulŭ lui „Nemzet“ cu 12, bar. Fedor Nicolicĭ şi Paulŭ Mandl cu câte 10, Benjaminŭ Boros cu 9, Augustŭ Pulszky, Maximilianŭ Falk şefŭ-redactorulŭ lui „Pest.-Ll.“, contele Geza Teleki şi Desideriu Zzigmond cu câte 7, Gabrielŭ Danielŭ, Franciscŭ Chorin, Mauriţiu Jokai, poetulŭ, Petru Matuska şi Ştefanŭ Tisza cu câte 6, Gustavŭ Degen, Alexandru Hegedüs, Iuliu Szajbely, Valerianŭ Smialkovsky cu câte 5, Petru Busbach, contele Alexandru Teleki şi Ştefanŭ Teleszky, cu câte 4, Adalbertŭ Csávossy, contele Colomanŭ Eszterházy, Nicolau Fejér, Fridericŭ Harkányi, Franciscŭ Király, Ludovicŭ Lang, Alexandru Matlekovicĭ şi Alexandru Mohai cu câte 3, ceilalţĭ mai „modeştĭ“ cu câte 2 şi câte 1 postŭ.

La aceştia se mai adaugŭ miniştri, carĭ, înainte de numirea lorŭ, au trebuitŭ sĕ-şĭ depună oficiile, afară de contele Andorŭ Festetich, care şi astădĭ ocupă postŭ la societatea de navigare danubiană. Baronulŭ Bánffy ocupase unŭ postŭ, Ernestŭ Daniel patru posturĭ, Desideriu Pereczel şése, şi baronulŭ Samuilŭ Josika unŭ postŭ.

Aci observămŭ, că acéstă listă nicĭ pe departe nu e completă, căcĭ d. e. exministrulŭ Lukács, numai dilele trecute s'a făcutŭ membru în directoriulŭ unei bance din Budapesta. In timpulŭ celŭ mai apropiatŭ, cu ocasiunea împărţirei de concesiunĭ pentru liniile ferate vicinale, apoi la înfiinţerea bancei agrare, de sigurŭ din nou vorŭ ploua ast-felŭ de posturĭ bine dotate, carĭ vorŭ cădé în póla membrilorŭ partidei liberale, ca „premii“ pentru „convingerile“ lorŭ. Póte decĭ exista o majoritate mai bine „dotată“, decâtŭ „reuniunea de câştigŭ“, care în camera ungară represintă partida liberală?

Poporaţiunea Ungariei.

Oficiulŭ statisticŭ regnicolarŭ publică unŭ raportŭ despre mişcarea poporaţiunei din 1892—1893. Din raportulŭ acesta estragemŭ următórele:

Intrégă poporaţiunea ţĕrilorŭ de sub Coróna Sfântului Stefanŭ numĕra la 1890 17.349,398 suflete, ér la finea anului 1893 17.808,544 suflete.

In *Ungaria-proprie* poporaţiunea civilă a fostŭ în 1890 de 15.133,494, în 1893 de 15.545,832 suflete. Sporulŭ poporaţiunei în Ungaria a fostŭ în 1891 de 138,829, în 1892 de 89,956, în 1893 de 183,553 suflete.

Poporaţiunea *Croaţiei-Slavoniei* a fostŭ în 1890 de 2.186,410, în 1893 de 2.232,303. S'a sporitŭ în 1891 cu 22,279, în 1892 cu 3857 şi în 1893 cu 19,757.

In *Ardealŭ* au fostŭ în 1890: 2.251,216. şi în 1893: 2.332,935 suflete.

După religiunĭ *Romano-catolicĭ* suntŭ peste tot în 1890: 8.823,472, 1893: 9.061,223; *Greco-catolicĭ* 1890: 1.667,980, 1893: 1.718,696; *Greco-orientalĭ* 1890: 2.632,332, 1893: 2.679,887; *Augustinĭ evangelicĭ* 1890: 1.204,040, 1893: 1.227,214; *Reformaţĭ* 1890: 2.225,126, 1893: 2.272,074; *Unitarĭ* 1890: 61,645; 1893: 63,637; *Evrei* 1890: 725,2?2; 1893: 761,963.

Raportulŭ casurilorŭ de mórte este mai nefavorabil la romano-catolicĭ, apoi la greco-orientalĭ, celŭ mai micŭ la Evrei. Pe-o miiă de suflete s'a venitŭ la catolicĭ în 1892 36·7, 1893: 32·6; la greco-orientalĭ 1892: 39·3, 1893: 34·3; la Jidanĭ 1892: 19·7, 1893: 18·5.

Testamentulŭ regretatului G. Filepp.

Din testamentulŭ înflăcăratului naţionalistŭ românŭ *George Filepp*, fostŭ advocatŭ în Tăşnadŭ (Sĕlagiu), primimŭ următorulŭ estrasŭ, care arată punctele privitóre la sumele testate pentru scopurĭ culturale şi de binefacere:

„1.) Casa din Tăşnadŭ Nr. 42 şi via Disznóhegy cu tóte mobilele şi sculele economicale, cu tótă provisiunea, anume: grâu, mălaiŭ, ovĕsŭ, orzŭ, vinŭ cam la 100 hectolitre, fructele pendinte etc.... le testezŭ „*Reuniunii femeilorŭ Române din Selagiu*“, cu acea condiţiune, ca sĕ înfiinţeze din acelea o şcólă curatŭ română pentru fiicele române din Selagiu, eventualminte şi de airea.

„Reuniunea se îndatoresce, după primirea acestui legatŭ, în restimpŭ de 10 anĭ a pune şcóla în lucrare, pentru-că la din contră acestŭ legatŭ se constituesce pentru „Asociaţiunea Transilvană pentru lit. română şi cultura poporului românŭ“, care acestŭ legatŭ îlŭ va manipula conformŭ stipulaţiunilorŭ mai josŭ indicate la fondaţiunea de 20.000 fl...

„4.) Pentru scopurĭ filantropice curatŭ române, din averea mea mobilă testezŭ 20.000 — douĕ-decĭ de mii de florenĭ v. a. — parte în numĕrarŭ, parte în contracte. Acéstă sumă, administrată după sistemulŭ adoptatŭ de cassele de economii şi creditŭ cu 6% la anŭ, într'unŭ restimpŭ de 100 anĭ după conspectulŭ sub ·/. aci alăturatŭ ar da una sumă de fl. — 7.262.991, ér în restimpŭ de 110 anĭ o sumă de fl. 13,916,266, ér fructificaţĭ cu 5% după 100 de anĭ ar da fl. 6.052,493, ér după 110 anĭ ar da o sumă de fl. 11,596,889 v. austr. sumă destulŭ de însemnată, ca cu venitulŭ curatŭ alŭ aceleia sĕ se pótă începe regenerarea culturală a poporului românŭ — şi findcă „Asociaţiunea Transilvană pentru lit. şi cul. poporului românŭ“ e o instituţiune curatŭ naţională română din parte-mĭ e cu tótă onórea rugată, ca acéstă fondaţiune sĕ binevoéscă a o primi în administraţiunea proprie, fără a subtrage ceva din venitulŭ anualŭ alŭ aceleia câtŭ de puţinŭ sub titlulŭ „spese de administraţiă“, căcĭ atuncĭ totŭ calcululŭ şi intenţiunea mea s'ar paralisa, ce ar fi în contra intereselorŭ naţiunei române, carĭ „Asociaţiunea, şi-le-a propusŭ a-le promova, ér nu a-le împedeca.

„5.) Cătră celea 20.000 fl. v. a. destinate pentru scopurĭ culturale române, mai adaugŭ: a) Unŭ losŭ turcescŭ Nr. 1,216.207 în valóre nominală de fl. 160 — cu 3% la anŭ; b) Unŭ losŭ Herzogthum Sachsen-Meiningen seria Nr. 4643. Nr. 37 în valóre nominală de fl. 7 v. a.; c) Unŭ losŭ Landes Hauptstadt Salzburg Nr. 54., 436 în valóre de 20 fl., alŭ cărorŭ câştigŭ eventualŭ asemenea dorescŭ sĕ se adaugă la suma de 20.000 fl. şi sĕ se sporéscă sub asemenea condiţiunĭ, prin carĭ de cum-va la suma de celŭ puţinŭ 8.000.000 fl. s'ar puté ajunge mai curêndŭ, decâtŭ cum se află stipulatŭ în punctulŭ 4., atuncĭ dorescŭ, ca „Asociaţiunea Transilvană“, prin comitetulŭ sĕu, îndată sĕ-'şĭ încépă operaţiunile sale în acestŭ testamentŭ stipulate. „Asociaţiunea“ va primi administraţiunea acestei fondaţiunĭ cu 1 Ianuarie subsecuente după mórtea mea, ér operaţiunile

---

lui Pietro“, strigă veselŭ o mititică cu ochi negrii, „elŭ vine, ca tot-déuna, mai curêndŭ acasă“.

— „Nu e mirare“, adause frumósa Terezina, „elŭ are celŭ mai isteţŭ şi dibaciu sodalŭ“.

— „A! Pepino póte fi celŭ mai bunŭ şi isteţŭ pescarŭ, dér totuşĭ eu nu-lŭ potŭ suferi“, replică mititica cu ochĭ negrii.

— „Ei Mario“, reluă Terezina în tonŭ batjocuritorŭ, „asta o dicĭ, pentru că Dumineca trecută elŭ te-a jucatŭ fórte puţinŭ“.

— „Ce-mĭ pasă mie, décă se intereséză séu nu Pepino de mine? Eu şi fără elŭ am jucătorĭ destuĭ!“ rĕspunse batjocurita cu glasŭ înfocatŭ.

— „Spune déră, ce poţĭ avé contra lui Pepino?“

— „O, nimicŭ însĕmnatŭ, eu credŭ numai, că elŭ este unŭ omŭ rĕutăciosŭ. Dilele trecute bătuse grozavŭ pe miculŭ Philippo, fără ca acestŭ sĕrmanŭ băiatŭ sĕ-i fi făcutŭ ceva rĕu“.

— „Asta, sigurŭ nu e adevĕratŭ“, începŭ o blondină subţirică, „Pepino nu face nicĭ chiar unui animalŭ vr'o durere, cu atâtŭ mai puţinŭ unui omŭ“.

— „Póte“, strigă Maria înfocată, „dér a fostŭ adevĕratŭ, am vĕdut-'o tocmai eu“.

— „Atuncia va fi avutŭ causă de a-lŭ bate“, continuă cu voce apĕrătóre blondina.

— „Incetaţĭ, Ninetta!“ dise atuncĭ fata mai mare, „aşa ceva nu pricepĭ tu, eştĭ multŭ prea tînĕră“.

— „Nu“, începŭ Maria érăşĭ, „aşa ceva nu poţĭ pricepe; afară de aceea Pepino de multŭ pare a avea o piatră în scândura ta. Deja ca băiatŭ micŭ; când nu era mai puţinŭ scuturatŭ ca acuma, am observat-o asta“.

— „'Ţĭ mai aducĭ aminte?“, strigă Terezina, „cum păstra cei mai marĭ şi frumoşĭ melcĭ pentru sine, şi cum scia la cea mai bună ocasiune sĕ bată pe cine numai putea? Da, elŭ de atuncia era aspru şi interesatŭ, şi de atuncĭ s'a putută schimba“.

Ninetta — căcĭ acésta era blondina amintită, — voia tocmai sĕ ia din nou partea atăcatului, dér unŭ simţĕmêntŭ neesplicabilŭ o reţinŭ. Pentru nicĭ unŭ preţŭ n'ar fi spusŭ ea amicelorŭ ei, că acusatulŭ nu-'şĭ ducea melcii pentru elŭ, ci elŭ îi păstra totdéuna pentru a-'i causa ei bucuriă şi că era durŭ, numai când cine-va cuteza a-i face neplăcere. Nu! — asta nu putea sĕ lĭ-o spună, dér a asculta mai departe acusa lorŭ, cu atâtŭ mai puţinŭ. Se ridică decĭ cu grabă, alergândŭ cătră nisce cunoscuţĭ, carĭ se apropiau, spre întêmpinare. Ea avea o statură înaltă şi sveltă. Era delicată, cum rarŭ sĕ póte afla în clasele poporului de josŭ. Pretensiunea la o frumseţe clasică nu o putea ridica, pentru aşa ceva nasulŭ ei era ceva têmpitŭ şi prea micŭ, fruntea prea jósă. Când însĕ surîsulŭ se ivea pe buzele ei, se arătau douĕ şirurĭ de dinţĭ albĭ, şi ochii ei marĭ albastrii clipitorĭ, priveau atâtŭ de vialĭ în lume, încâtŭ toţĭ, carĭ întâlniau pe blondina Ninetta, rĕmâneau încântaţĭ de farmeculŭ lorŭ.

Cea mai frumósă podóbă era frumosulŭ ei pĕrŭ auriu, care în mii de bucle drăgălaşe încungiura fruntea-i lată. Aceste i-au datŭ numele „la bella Nina“, sub care era cunoscută în totŭ satulŭ.

Ea se plimba acuma cu câte-va femei pe „Mollo“ în susŭ şi în josŭ, părêndŭ a fi adêncită în conservaţia lorŭ. Furişate însĕ rĕtăciau privirile ei éră şi éră cătră gondolele, ce se apropiau. Când cea dintâiu ajunse la malŭ, se plecă ca din întêmplare peste parapetulŭ de pétră şi nime, afară de Pepino, nu observă salutarea acésta semnificativă şi roşaţa, care se furişă în faţa ei.

Cei mai mulţĭ dintre preumblătorĭ alergară la loculŭ de debarcare, căcĭ fiesce care voia sĕ vadă prada adusă. Ninetta singură numai, rĕmase pe „Mollo“ îndĕrĕtŭ. Numai când mulţimea se strecorase, alergă ea cu paşĭ grăbiţĭ pe drumulŭ, care conducea cătră satŭ. Curêndŭ fŭ ajunsă de unŭ june înaltŭ, negriciosŭ, care punêndu-i mâna cu confidenţă pe umĕrŭ, strigă:

— „Ei, Ninetta, şi cum ţ'-a trecutŭ ţie diua asta? Ai fostŭ şi astădĭ silitóre la învĕţatŭ?“

— „Da“, rĕspunse Ninetta, „am petrecutŭ mai multŭ de o óră la bunulŭ preotŭ. Elŭ m'a lăsatŭ sĕ cetescŭ érăşĭ într'una din cărţile, în carĭ se istorisesce de frumósele şi depărtatele ţĕrĭ. Sci, Pepino, câte-odată dorescŭ sĕ potŭ vedé acelea

le va începe îndată după ce acea sumă se va spori la 8.000.000 fl. v. a., fiă aceea în mai mulţî, orî în mai puţinî anî, dér mai curêndŭ nicî decâtŭ nu etc.

„6.) Décă „Asociaţiunea Transilvană“, precum nu mě îndoescŭ, va primi asupră'şî manipulaţiunea acestei fundaţiunî, şi aceea va cresce mai puţinŭ la 8.000.000 fl., va proceda după următórele principii:

„a) Interesele după 1.000.000 fl., unŭ milionŭ de florenî, sě se foloséscă spre ridicarea unei academii române de dreptur̆ī, de cum-va până atuncea naţiunea n'ar fi în stare sě ridice academia de întrégă naţiunea dorită, ér décă s'ar ridica până atuncî, interesele anuale după acestŭ milionŭ, sě se întórcă spre amplificarea aceleia ulterióră.

„b.) Interesele după 2.000.000 fl., două milióne florenî, spre ridicarea de şcóle pentru ambe secsele şi de bisericî.

„c.) Éră interesele după 2.000.000 fl., două milióne florinî, spre îmbunětăţirea lefilorŭ învěţătorescî pentru ambe secsele şi spre crearea de stipendii pentru celea mai de lipsă ramurî de sciinţă în favórea ambelorŭ secse.

„De regulă dorescŭ a observa, că întâiu şcólele, şi numai după aceea vorŭ fi a se ridica bisericele, ér şcólele în prima linia în atarî comune, unde esistinţa Românilorŭ e mai tare ameninţată şi unde se póte spera mai mare succesŭ; comune de totŭ micî şi neînsemnate n'ar merita spese.

„Éră după-ce învěţătorii trebuescŭ sě fiă demnî de numele de „învěţătorî“, dorescŭ, ca lefile lorŭ, precum şi stipendiile creânde, sě fiă mai bine mai puţine şi bune, decâtŭ mai multe şi rele. Cei ce vorŭ participa la binefacerile acestei fundaţiunî, trebuescŭ sě fiă cu trupŭ cu sufletŭ Românî adevěraţî, şi pe lângă aceea de moralitate bună şi esemplară, pentru-că fără moralitate nu póte susta societatea umană.

„La distribuirea stipendiilorŭ pentru studenţî, următorii consângenilorŭ mei numai în condiţiunî egalî se vorŭ puté bucura de preferinţă faţă de alţî concurenţî.

„d) Restulŭ de 3.000.000 fl., adecă trei milióne florinî, voescŭ sě se împartă între acei consângenî ai mei de ambe secsele, carî îşî vorŭ trage originea dela fraţii mei, şianume: dela Simeonŭ şi Alesandru Fileppŭ, din Er-Kávás, dela Ioanŭ şi Demetriu Filepp din Er Hatvan, dela fiiî nepoţii lorŭ, décă aceia vorŭ fi ómenî literaţî şi cualificaţî, Românî adevěraţî cu trupŭ cu sufletŭ, ómenî moralî şi vorŭ purta numele de familă alŭ meu“.

Băncî ungurescî cu grămada. In timpulŭ din urmă, Ungurii din Ardealŭ s'au apucatŭ din tóte puterile sě înfiinţeze institute de banî maghiare mai în fiă-care satŭ. Numai în comitatulŭ Odorheiului s'au înfiinţatŭ acum de-odată şépte institute maghiare de banî, şi anume în comunele Odorheiulŭ sěcuescŭ, Racoşulŭ de susŭ, Egecŭ, Petek, Locodŭ, Farcaşiaca şi Corondŭ; apoi în Daroltŭ din com. Têrnavei micî şi în Ormenişŭ din com. Têrnavei marî.

Va sě dică aicî avemŭ de-a face cu 9 institute ungurescî de banî, carî s'au întemeiatŭ acum de-odată, ca şi cum ar fi rěsăritŭ din pămentŭ. Ele suntŭ înfiinţate pe acţiunî de câte 25 fl., pe timpŭ de 20 anî. Multe altele însě s'au înfiinţatŭ înainte, ér altele suntŭ pe cale de-a se înfiinţa în celŭ mai apropiatŭ viitorŭ. In fruntea băncilorŭ ungurescî stau de obiceiu anumiţî funcţionarî, precum solgăbirěi, notarî, ba chiar vice-şpanulŭ Odorheiului figuréză între cei mai zeloşî sprijinitorî ai lorŭ.

In contra acestorŭ străduinţe ale Ungurilorŭ din Ardealŭ n'amŭ avé nimicŭ de disŭ. Deşi, în asěměnare cu numěrulŭ lorŭ micŭ, Ungurii ardelenî, au avutŭ şi până acum cu multŭ mai multe băncî decâtŭ noi Românii, noulŭ lorŭ avêntŭ n'are sě ne sparie întru nimicŭ, nu ne vomŭ spăria nicî atuncî, cand amŭ vedé, că ei şi-au înfiinţatŭ câte-o bancă poporală chiar în fiă-care satŭ, deórece acestŭ lucru ar însěmna numai unŭ îmbucurătorŭ pasŭ spre progresŭ.

Dér nu totŭ în asemenea modŭ suntŭ întîmpinate băncile nóstre românescî din partea Maghiarilorŭ. Ei nu numai, că nu se bucură de înaintarea, ce-o facemŭ noi pe acestŭ terenŭ, dér stau sě turbe de něcasŭ; foile lorŭ la tótă ocasiunea ridică cele mai ticălóse bănuelî în contra băncilorŭ nóstre, aţîţă şi caută a aplica tóte mijlócele în contra, ba până acolo a ajunsŭ rěutatea şi lăcomia agitatorilor ungurî ardelenî încât, precum scim, au cerutŭ dela dietă, în numele comitatelorŭ, ca sě se ia měsurî pentru a-li-se deschide şi lorŭ o cale de a-şî împlânta ghiarele în afacerile de administraţiune a băncilorŭ nóstre românescî.

Insě n'avemŭ sě ne mirămŭ de astea, căcî scimŭ că aceştia nu numai odată au fostŭ recunoscuţî, chiar şi din partea gazetelorŭ budapestane, ca cei mai scârboşî esploatatorî ai noştri, ér noi, carî simţimŭ dilnicŭ şi nemijlocitŭ duşmăniile lorŭ, îi cunóscemŭ de multŭ, şi de aceea nicî nu ne aşteptămŭ din partea lorŭ la o purtare cuviinciósă şi omenósă.

Ceea ce vrěmŭ însě sě legămŭ de inima poporului nostru este, ca sě nu piérdă din vedere nicî-odată datorinţa, ce o are, de-a sprijini şi îmbrăţişa măcarŭ elŭ după cuviinţă instituţiunile nóstre românescî, pe carî adversarii noştri le urěscŭ şi huiduescŭ atâtŭ de multŭ.

SCIRILE DILEI.

4 (16) Martie.

Matriculele de statŭ în Comitatele Albei-inferióre şi Huniadórei. Scimŭ, că ministrulŭ ungurescŭ de interne a luatŭ měsurî, ca matriculele de statŭ sě se întroducă în luna Septemvre a anului curentŭ. Spre scopulŭ acesta a împărţitŭ poruncî către comitate, ca sě împarţă cercurile matriculare şi sě recomande persónele apte pentru conducerea matriculelorŭ. In urma acésta comisiunea administrativă a comitatului Albei-inferióre a ţinutŭ o şedinţă sub presidenţia fişpanului Zeyk, în care s'a hotărîtŭ, ca întregŭ comitatulŭ sě se împartă în 32 cercurî matriculare. Ca purtătorî de matricule vorŭ fi încredinţaţî notarî, primarî şi învěţătorî. Cheltuiala anuală e de *6000 fl.* — In comitatulŭ Huniadórei de asemenea se vorŭ face cercurî matriculare şi vorŭ fi aplicaţî, ca conducětorî de matricule, notarî şi adjuncţî de notarî, apoi învěţătorî de statŭ şi comunalî. Cheltuiala anuală costă *20,000 fl.* — Plătesce Române şi înghite. Muncesce şi sudórea muncei tale dă-o, cu sila, strěinilorŭ.

—o—

„Albina“, primulŭ şi celŭ mai vechiu institutŭ de creditŭ şi economii alŭ nostru, a avutŭ în decursulŭ anului trecutŭ 1894, unŭ profitŭ curatŭ de *121,667 fl. 94 cr.*, adecă *cu 6408 fl. 57 cr. mai multŭ*, decâtŭ în anulŭ de mai 'nainte. După propunerea consiliului de administraţiune, din profitulŭ curatŭ se va dărui pentru scopurî române culturale şi de binefacere 6400 fl. 7 cr., ér restulŭ va rěmâné pentru fondulŭ specialu de reservă, fondulŭ de pensiunî alŭ funcţionarilorŭ etc. Dividenda anului 1894 se va urca la *16 fl. de acţiune*, va sě dică cu 1 fl. mai mare, ca în anulŭ trecutŭ. Fondulŭ specialŭ de reservă, înfiinţatŭ în 1892, se va urca la 164,256, fl. ér fondulŭ de pensiunî alŭ funcţionarilorŭ la 88,811 fl. 96 cr. Adunarea generală a acţionarilorŭ „Albinei“ se va ţiné la 27 Martie n. c., cu care ocasiune se va face propunerea, ca capitalulŭ socialŭ sě se urce încă cu 300,000 fl., împărţiţî în 3000 acţiunî nouě de câte 100 fl.

—o—

D-lŭ Dr. V. Branisce, redactorulŭ responsabilŭ alŭ *„Dreptăţii“*, a primitŭ alaltăierî sentenţa de condamnare, la 2 anî închisóre de statŭ şi 1300 fl. amendă în banî, întărită de Curia din Budapesta. D-lŭ Branisce este citatŭ pe 19 l. c. la tribunalŭ — dice „Dreptatea“ — şi probabilŭ, că încă cu finea lunei curente va fi internatŭ în temniţă 'n Seghedinŭ.

Dreptulŭ limbei române în Bucovina. In Rădăuţî primăria n'a voitŭ sě iscăléscă unŭ certificatŭ, pentru că era românescŭ. Aducêndŭ acésta scire, „Deşteptarea“ dice: „Asta-i pentru noi dovadă, că numai unica primăria din Frătăuţulŭ-vechiu a înţelesŭ cu totŭ adinsulŭ preţulŭ celŭ nespusŭ de mare alŭ limbei românescî, a băgatŭ adecă limba românéscă în tóte trebile cancelăriei comunale şi se şi ţine din rěsputerî de acestŭ lucru de fórte mare laudă“. Apoi dice, că ar trebui sě mérgă o deputaţiă la d-lŭ presidentŭ alŭ ţěrii şi sě-lŭ róge, ca sě binevoiască a face rênduială la primăria din Rădăuţŭ. „Dreptate li-se va face atuncia Frătăuţenilorŭ cu bună sémă, dreptate pentru tot-déuna, pentru-că, slavă Domnului, Rădăuţulŭ încă nu se află într'o ţéră de ómenî sělbaticî, ci în împěrăţia cea vestită a Austriei, în care dreptulŭ limbei nóstre are temeiu în cea mai de căpeteniă lege împěrătéscă, care se chiamă „Constituţia împěrăţiei“..... numai Frătăuţulŭ-vechiu se luptă pentru dreptulŭ limbei, éră celelalte comune românescî stau cu mânile în sînŭ şi se uită. Tredîţi-vě ómenî bunî, băgaţî limba nóstră în cencelăriile comunale, şi daţî mereu numai scrisorî românescî pe la tóte diregătoriile din Rădăuţŭ, ca sě faceţî bucuriă némului nostru şi multŭ bine urmaşilorŭ noştri!!“

—o—

Comassare. Din Bucerdea vinósă ni-se scrie, că acolo se lucréză la comassarea hotarului. Poporulŭ e amărîtŭ până în sufletŭ, mai alesŭ fiind-că loculŭ e puţinŭ, din care causă e vorba sě se tae şi păşunitulŭ.

—o—

Bánffy contra Kossuth. Ministrulŭ-preşedinte Bánffy declară alaltăerî conducětorului stingei estreme din cameră, sě nu facă încercărî de-a inscena în 20 l. c. diua morţii lui Ludovicŭ Kossuth, o serbare pentru rebelulŭ mortŭ, de-óre-ce guvernulŭ e hotărîtŭ a lua měsurî preventive şi a împiedeca cu puterea arangiarea unei ast-felŭ de serbărî.

—o—

Pălărierŭ românŭ în Braşovŭ. D-lŭ *Dumitru Meşotă*, unulŭ dintre cei mai harnicî şi promiţětorî industriaşî ai noştri, a deschisŭ cu 1 Martie v. c. unŭ *nou atelierŭ de pălării şi căciulî*, care este în Braşovŭ primulŭ atelierŭ românŭ de feliulŭ acesta. Prăvălia d-sale e bogatŭ asortată cu totŭ feliulŭ de pălării, cilindre şi căciulî pentru cetăţeni de *tóte classele societăţii.* Recomandămŭ atenţiunei binevoitóre a publicului nostru atelierulŭ noului pălărierŭ românŭ, care atâtŭ în ce privesce calitatea mărfei, câtŭ şi a preţurilorŭ, promite a mulţumi pe toţî. Avisŭ mai alesŭ preoţimei şi poporului nostru de prin satele din jurŭ!

—o—

Din Dorna-Căndrenilorŭ (Bucovina) i se scrie „Deşteptării:“ Primarulŭ de aicî Cosma Donisă, mărităndu-şî pe fiica sa Var-

---

ţěrî depărtate, despre carî audŭ şi cetescŭ atâtea lucrurî. Ce dumnedeescŭ póte fi, când cadŭ fulgişorii de nea şi îmbracă pămentulŭ cu unŭ acoperemêntŭ albŭ“.

— „Cum poţî tu vorbi aşa Ninetto, scumpă?“ dise Pepino, „La noi totuşî e mult mai frumosŭ ca orî şi unde. Eu n'aşî schimba Italia mea pentru tóte comorile lumei, cu Nordulŭ aspru. Deşi sunt sěracŭ, îndestulitŭ sunt totuşî cu sórtea mea şi sperezŭ a fi odată şi tare fericitŭ în sătuleţulŭ meu“.

— „Da, pe timpŭ mai lungŭ nicî eu n'aşî dori sě părăsescŭ dulcele pămêntŭ alŭ Italiei nóstre“, rěspunse ea cu seriositate. „Eu credŭ, că nicî într'o ţéră n'ar puté sě-mî placă, ca lângă frumosulŭ malŭ şi lângă iubita mea bunică“.

— „Aşa déră singurŭ bunica ta ţî-ar lipsi?“ întrebà Pepino vătěmatŭ.

— „Ei, décă a-şî cugeta mai bine“, adause Ninetta mişelesce, „aşî mai sci totuşî încă pe cine-va, de care cu greu m'aşî puté lipsi, déră mai bine nu-ţî voiu spune cine este....“

— „Nu-e de lipsa, — o sciu fără ca sě-'mî spui“, rîse Pepino. „Déră ascultă, carina, vream sě te întrebŭ, décă dorescî a mě însoţi mâne la o plimbare pe mare? Padrone mî-a datŭ a folosi gondoleta lui, şi aşa am credutŭ, că noi ni-am puté procura o deosebită plăcere mergêndŭ pe mare mâne, în sfânta di de Dumineca.

— „O, ce minunatŭ va fi“, săltà Ninetta. „Eu credŭ, că bunica mě va lăsa“.

— „De sigurŭ credŭ şi eu, căcî tu eştî o fetiţă sîrguinciósă şi cu mânuţele tale sci sě compui totŭ felulŭ de podóbe, cu carî se sciu mândri dómnele cele marî; însě pe lângă tóte podóbele şi vestmintele lorŭ scumpe, nu este una, care sě-mî pótă plăcé măcarŭ pe jumătate, ca tine“.

Ninetta rîse cu hohotŭ. „Da, tu încă 'mî placî mie mai multŭ, ca coconaşii aceia eleganţî cu feţele albe, carî tot-déuna suntŭ înarmaţî cu corturî marî, ca şi cum s'ar teme de scumpulŭ nostru sóre“.

Ast-felŭ povestindŭ înaintaseră amêndoi până la colţulŭ stradei, în care zăcea căsuţa Luigei. După repeţirea promisiunei pentru diua viitóre, urmà încă o strîngere de mână şi — „felicissima notte!“ — (nópte bună) s'audi din gurile lorŭ.

III.

In decursulŭ anilorŭ, din părăsitulŭ sătuleţŭ de pescarî, în care sosirea unui strěinŭ deştepta mirare şi curiositate generală, devenise unŭ locŭ micŭ de baie, bucurosŭ cercetatŭ de Italienii din părţile sudice. O linia ferată permitea legătura cu aprópe situatulŭ oraşŭ Pisa şi deja în primele dile ale lunei Iulie începea o viaţă cu multŭ mai vială, care de obiceiŭ ţiné până pe la finea lui Octomvre, când óspeţii părăsiau aceste locurî plăcute.

Departe în mare sě clădise o terasă de lemnŭ, pe care îşî petreceau mulţî dinóspeţî órele de diminéţă în rěcóre. In partea opusă a terasei se afla o sală spaţiósă numită „Nettuna“. Inainte de amédî sala acésta era cercetată numai de ómenî bolnăvicioşî şi slabî, de óre-ce cei mai mulţî strěinî petreceau órele plăcute ale dimineţii pe valurile încântătóre ale rěcorósei Mediterane. Către séră însě era „Nettuna“ locŭ de convenire pentru toţî óspeţii de cură, căcî o bandă de musicanţi cânta piese, ceea ce nu puţinŭ contribuia la vialitatea generală a publicului. Dumineca se încheia „concertulŭ“ acesta mai tot-déuna cu dansŭ, la care nu lipsia veselia, de óre-ce şi locuitorii sătuleţului luau parte....

Interiorulŭ satului într'aceea este încă, ca şi la începutulŭ istoriórei nóstre. Aceleaşî strade înguste cu căsuţele micî şi jóse, acelaşî canalŭ, care conducea apele murdare spre mare. Numai la ţěrmŭ sě făcuse în anii din urmă ceva schimbare. Pe lângă celea două séu trei edificii înalte, carî le vědurămŭ, se ridicase o mulţime de clădirî. Intre astea se înălţa unŭ edificiu splendidŭ; acesta era unŭ pension pentru strěinî.

Locurile acestea însě, fórte rarŭ erau cercetate de indigenî. Ei îşî făceau preumblările mai bucurosŭ pe vechiulŭ lorŭ „Mollo“. Locuinţele pompóse ale óspeţilorŭ, cu atâtŭ mai puţinŭ erau cercetate de ei. Numai vr'o afacere séu vr'unŭ lucru 'i putea îndemna a-şî îndrepta paşii într'acolo.

Unŭ ast-felŭ de motivŭ póte era, care conducea pe frumósa Ninetta în Dumineca acésta către pompósa villă. Ea purta la mână unŭ pachetŭ cu mare îngrijire învělitŭ într'o basma albă. Pe lungulŭ cori-

vara după Gavrilă Pralea, a poftitŭ la nuntă pe jidanii Ehrlich Liquornik, Herş Segel, Berl Iablonower, Nuta Fleischer, A. Rosenrauch, Elik Bezner, Markus Katz; a pregătitŭ pentru dênşii colacĭ şi peştĭ ferţĭ de unŭ jidovŭ, a cumpĕratŭ bere, holercă, rumŭ, coniacŭ şi vinŭ de celŭ mai scumpŭ; li-au adusŭ din Câmpulungŭ ḑîcalaşĭ (adecă musicanţĭ), cărora li-a plătitŭ 40 fl. şi aşa i-a primitŭ pe óspeţii sĕi în cea mai frumósă odaie a casei comunale. La masa din odaia aceea s'au aşeḑatŭ pe lângă óspeţii numiţĭ încă preoţii, primarulŭ ca socru-mare, nănaşii séu nunii cei marĭ şi vr'o câţĭ-va fruntaşĭ de ai satului, pe când alţĭ câţĭ-va gospodarĭ căra apă, ca jidanii sĕ-şĭ spele mânile înaintea mâncării, cum îi obiceiulŭ la dênşii. La masa asta se auḑia în totŭ minutulŭ ciocnindŭ cu păharele şi strigândŭ: Sĕ trăéscă d-lŭ Iancălŭ! sĕ trăéscă d-lŭ Moişă! sĕ trăéscu d-lŭ Şmil! şi totŭ aşa pe rĕndŭ, pe când alţii jucau cu jupânésa Gitel, cu jupânésa Sura şi cu altele. Aşa era la masa din odaia cea mai frumósă a casei comunale, „pe când pe noi ceilalţĭ nuntaşĭ" — cum ne scrie corespondentulŭ — „ne-a băgatŭ într'o odaie, dér aşa de grămădiţĭ, ca nisce vite.... Ḑîcalaşĭ am avutŭ doi ţîganĭ, carĭ cântau cum îi cântă ursului ca sĕ jóce.... Vai şi amarŭ, la ce am ajunsŭ noi muntenii". — Totŭ în „Deşteptarea" citimŭ. In Dorna, Cândreni, Poiena Stampi şi Poiana-Negri, ci că ómenii s'au lăsatŭ cu totulŭ de bĕutura rachiului, déră ce folosŭ, că mai mare focŭ şi sĕrăcie a datŭ peste dênşii, bĕndŭ ei rum, vinŭ, bere şi vinurĭ amestecate cu rachiu până ce-şĭ prăpădescŭ minţile, mai rĕu decâtŭ de rachiu. Vai de capulŭ acelorŭ ómenĭ!

—o—

Musica militară din locŭ va concerta mâne séră la restarantulŭ Fleischer (Sorea). Inceputulŭ la $7^1/_2$ óre. Intrarea 20 cr.

—o—

Cultivatorilorŭ de pomĭ li-se atrage atenţiunea asupra anunţului dela inserate, privitorŭ la renumita **scólă de pomăritŭ** a lui **Unghváry Lászlo din Czegléd,** la care pe lângă totŭ feliulŭ de surcei nobilĭ, în numĕrŭ de sute de mii, se află gata pentru vêndare ca la 1,500,000 **pomĭ pădureţĭ** de câte 1—2—3 anĭ, şi anume: **perĭ, merĭ, gutui, douzin, merĭ de paradisŭ, prunĭ, prunus-myrobolana, Saint-Julien, prunĭ bistriţanĭ, frăgarĭ, vişinĭ, persecĭ galbene, migdalĭ şi porumbei.**

In onórea D-şorei Agatha Bârsescu, s'a datŭ aséră din partea societăţii române de aicĭ unŭ banchetŭ în restauraţia dela promenadă. Unŭ cercŭ frumosŭ de domnĭ, dómne şi domnişóre, ca la vr'o 45 persóne, s'au întrunitŭ la masa frumosŭ împodobită, în jurulŭ sĕrbătoritei artiste. In decursulŭ supeului a cântatŭ musica lui Găluşcă diferite cântece naţionale. Sosindŭ rĕndulŭ toastelorŭ, d-lŭ directorŭ gimn. V. *Oniţiu* a fostŭ interpretulŭ sentimentelorŭ de simpatiă ale celorŭ presenţĭ faţă cu artista, care în câte-va sĕrĭ a fermecatŭ şi a încântatŭ publiculŭ braşovénŭ cu genialulŭ ei jocŭ pe scena teatrului german de aicĭ. D-sa a arătatŭ, că convenirea acésta mai are pe lângă adoraţiunea artei şi o lature naţională, căcĭ, deşi d-ra Bârsescu este o stea pe cerulŭ artei dramatice germane, ea este Română şi simte cu némulŭ ei.

Curêndŭ în urma acestui toastŭ, ce a fostŭ însoţitŭ de vii urărĭ pentru artistă, 'i s'a făcutŭ domnişórei Bârsescu o deosebită surprisă din partea domnului profesorŭ *A. Bârseanu,* care a întêmpinat'o cu o prea frumósă poesiă ocasională compusă de domnia-sa şi dedicată ei. Acéstă poesiă, pe care o publicămŭ în foiletonulŭ numĕrului nostru de aḑĭ, a fostŭ ascultată cu cea mai viă mulţuimre. Textulŭ poesiei tipăritŭ a fostŭ împărţitŭ între mesenĭ.

D-ra *Bârsescu* mişcată de primirea şi urările simpatice, a mulţămitŭ cu puţine dér căldurόse cuvinte, rostite într'o limbă frumósă şi fluentă românéscă, societăţii române din Braşovŭ pentru onórea ce i-o face. Au mai urmatŭ şi alte câte-va toaste devenindŭ petrecerea din ce în ce totŭ mai animată. La dorinţa domnişórei Bârsescu cântă apoi baritonistulŭ Traianŭ *Mureşianu* două romanţe şi unŭ cântecŭ poporalŭ românŭ. Abia către órele 2 din nópte s'a terminatŭ acéstă frumósă ovaţiune făcută măreţului talentŭ alŭ unei Române.

O proclamaţiune chinesă.

In faţa necontenitelorŭ desastre, ce le suferŭ Chinesiĭ în lupta lorŭ cu Japonesiĭ, trebue sĕ facă asupra orĭ şi cui o impresiune comică proclamaţiunea, pe care înainte cu câte-va sĕptĕmânĭ o adresà generalulŭ chinezescŭ *Wu-Ta-Chang* către Japonesĭ. Proclamaţiunea e de următorulŭ conţinutŭ:

După ce eu în aceste trei lunĭ din urmă am adunatŭ 50 batalióne de trupe hunane, le-am eserciatŭ cum se cade şi le-am înarmatŭ cu puscĭ din magazine, acum sunt gata, sĕ le conducŭ în potriva duşmanului. E sigurŭ, că în restimpŭ de două lunĭ se vorŭ întêmpla lupte decidĕtóre. Cum puteţĭ voi, Japonesilorŭ, chinuiţĭ de fóme şi de frigŭ, sĕ staţĭ faţă cu trupele mele próspete? Voi, Japonesilorŭ, aveţĭ acasă neveste tinere şi copii, carĭ plângŭ şi carĭ vĕ aştéptă, sĕ vĕ reîntorceţĭ. Voi sunteţĭ numai uneltele lui Otori. Sunteţĭ siliţĭ prin conscripţiune, ca sĕ vĕ lăsaţĭ a fi puşcaţĭ de glónţele nóstre. Décă veţĭ învinge, tótă gloria şi onórea îşĭ vorŭ atribui-o generalii voştri. Décă veţĭ fi bătuţĭ, atuncĭ ei vorŭ fugi şi voi soldaţilorŭ trebue sĕ suferiţĭ. Insĕ eu am o inimă bună şi mĕ dóre, ca voi sĕ fiţĭ nimiciţĭ de batailónele mele şi de frigulŭ acesta grozavŭ. De aceea eu vĕ comunicŭ, soldaţi japonesĭ, că în casŭ décă, fiindŭ voi învinşĭ, nu veţĭ scii, încătro sĕ fugiţĭ, sĕ vĕ uitaţĭ la scuturile mele, pe carĭ stau cuvintele: „Predaţi-vĕ şi încungiuraţĭ mórtea!" Atuncĭ vĕ puneţĭ la disposiţiunea oficerilorŭ, carĭ se distingŭ prin blândeţe şi dreptate. Atuncĭ aruncaţĭ armele vóstre şi îngenunchiaţĭ înaintea scuturilorŭ nóstre. Numai astfelŭ veţĭ fi primiţĭ în tabĕra nóstră, şi veţĭ căpĕta pe ḑi de două orĭ mâncare şi veţĭ fi bine tractaţĭ, ca şi ómenii noştri. Nu veţĭ împlini muncă de pedépsă şi când se va încheia pacea, veţĭ fi trimişĭ pe vapóre în patria vóstră, pentru-ca sĕ vĕ revedeţĭ femeile şi copii. Jurŭ pe cerŭ, pe pămêntŭ şi pe Dumneḑei, că voiu rĕmâné pe lângă aceste vorbe, căcĭ de altfelŭ mi-aşĭ periclita viitorulŭ. Décă voi însĕ nu veţĭ voi sĕ daţĭ ascultare vorbelorŭ mele, atuncĭ veniţĭ cu cele mai bune trupe ale vóstre. Invingerea va fi pe partea celorŭ mai bunĭ soldaţĭ. Esperienţa mea militară din ceştĭ 15 anĭ din urmă, mĕ asigură, că mĕ potŭ încrede în trupele mele.

Trupele huane, atâtŭ de grozave, ale lui Wu-Ta Chang, amintite aci, au avutŭ deja ocasiunea sĕ se mĕsure cu Japonezii. Aveau sĕ apere Yingtow, portulŭ dela Uintschang, şi — au fugitŭ.

Scirĭ telegrafice.

Budapesta, 16 Martie. Majestatea Sa îndreptà către baronulŭ *Appel* unŭ autografŭ, în care ḑice, că la ocuparea posturilorŭ de inspectorĭ generalĭ ai armatei s'a gânditŭ la capabilitatea lui, însĕ din motive mai înalte nu-lŭ póte detrage dela agendele însĕmnate, ce le are elŭ ca şefŭ alŭ guvernului din Bosnia şi Herţegovina.

Generalii Schönfeld şi Windischgraetz au fostŭ numiţĭ inspectorĭ generalĭ ai armatei.

Berlinŭ, 16 Martie. Hotărîrea representanţei orăşenescĭ de-a *nu* felicita pe *Bismark* cu ocasiunea sĕrbărei ḑilei nascerei, a produsŭ mare îndignare. Magistratulŭ decise în fine de-a trimite de sine stătĕtorŭ o adresă prinţului Bismark.

Roma, 16 Martie. Ducele de *Aosta* sosesce astăḑĭ în Chantilly la ducele de *Aumale.* Se crede, că se va logodi cu princesa Elena.

Literatură.

„Pădurarulŭ séu Principiile fundamentale ale ştiinţei silvanale", cu unŭ estrasŭ din art. de lege XXXI, legea silvanală din 1879 în limba română, se póte procura la subscrisulŭ în Bocşa-montană) (Német Bogsán) — *Carol Porcolab*, prim-codreanŭ.

Intrebuinţarea averiĭ.

Am ḑisŭ mai de multe-orĭ, că nu spre a posede avere trebue sĕ adunămŭ avere, ci pentru-ca sĕ întrebuinţăm bine şi sĕ sĕvêrşimŭ prin ea multŭ bine. Adecă aşa, că nicĭ sĕ nu cădemŭ prin ea în pĕcatulŭ sgârceniei séu în mâna mamonului, dér nicĭ sĕ n'o risipimŭ fără nicĭ unŭ scopŭ.

Sĕ esplicămŭ mai de-aprópe lucrulŭ acesta.

Intrebuinţarea bună a averii atêrnă la fiă-care omŭ de împrejurările, în carĭ se află elŭ, şi de ocasiile, carĭ oferŭ i-se pentru a face bine.

La întrebuinţarea averii trebue sĕ ne gândimŭ mai întâiu la datele cele neapĕratŭ de lipsŭ pentru susţinerea nóstră, pentru împăcarea trebuinţelorŭ nóstre ḑilnice, precum şi pentru crescerea şi instruirea celorŭ necrescuţĭ şi neinstruiţĭ ai noştri. Aci sĕ facemŭ unele observărĭ.

Este o regulă de frunte a înţelepciunei şi chibzuinţei: *a nu plăti nimicŭ, ce nu e verificatŭ, lămuritŭ, hotărîtŭ, trecutŭ prin tóte formele de lipsă; căcĭ cine plătesce prea curêndŭ séu prea târḑiu, adese-orĭ plătesce de două-orĭ.* Nicĭ cumpĕrătorulŭ şi nicĭ vênḑĕtorulŭ, nicĭ celŭ ce dă şi nicĭ celŭ ce ia, n'are sĕ se supere de precauţiunea acésta şi n'are s'o ia ca neîncredere séu ca vătĕmare din partea celui ce o cere acésta. La primire, fiă marfă, fiă banĭ, fiă documente, se cerceteză încă-odată din nou şi de o parte şi de alta, décă consună tóte cu învoéla ce s'a făcutŭ înainte între cele două părţĭ interesate. Cine nu scie din păţania ḑilnică, câte neînţelegerĭ, câte neplăcerĭ şi procese chiar nu s'au întêmplatŭ între ómenĭ numai şi numai, că în o afacere séu alta nu s'a băgatŭ în sémă regula de susŭ. E unŭ lucru de totŭ simplu acesta, dér e cu atâtŭ mai însĕmnatŭ pentru ómenĭ în afacerile lorŭ unii cu alţii. Se perde puţinŭ timpŭ cu lucrulŭ acesta, şi ne scutesce pentru viitorŭ de multe neplăcerĭ, cheltuelĭ zădarnice şi de multŭ mai multă trecere de vreme. A fi acuratŭ, esactŭ în tóte daraverile tale cu alţii, e o însuşire dintre cele mai frumóse ale omului.

Cine voesce o marfă bună pe unŭ preţŭ eftinŭ, acela trebue sĕ plătéscă cu banĭ gata. Celui-ce plătesce la timpŭ, i-se socotesce óre-care scăḑĕmêntŭ din preţŭ, ér celui ce nu plătesce cu banĭ gata la timpŭ, séu că 'i-se mai ridică cu ceva preţulŭ mărfii, séu că 'i-se dă o marfă mai próstă, pentru-că banii, ce ar trebui sĕ-'i dea acum vênḑĕtorului, în timpulŭ, câtŭ îlŭ aştéptă, ar aduce óre-care dobêndă, şi pe de altă parte nu e nicĭ sigurŭ de rĕspunderea sumei la timpulŭ hotărîtŭ.

Multe case de negoţŭ au datŭ falimentŭ séu au căḑutŭ numai din pricina aceea, că au deschisŭ unŭ

---

dorŭ, care avea sĕ-lŭ tréců, spre a-şĭ preda lucrulŭ, sĕ întêlni cu trei domnĭ, carĭ se apropiau de uşe. Celŭ mai tînĕrŭ dintre ei se întórse repede îndĕrĕtŭ, când vĕḑù svelta figură trecêndŭ pe lângă ei, şi întorcêndu-se érăşĭ către consoţii sĕi ḑise: „Curiósă speţiă de ómenĭ in poporulŭ acesta; uitaţĭ numai fetiţa asta, ea are figură şi mersŭ, pentru care şi o regină ar puté-o invidia." Ceilalţĭ doi bărbaţĭ suriseră de entusiasmulŭ acesta, îşĭ întórseră totuşĭ privirea după fetiţă, dér ea dispăruse deja prin una din uşile odăilorŭ. Ei îşĭ continuară drumulŭ şi eşindŭ în liberŭ păşiau încetŭ de-alungulŭ stradei, către mare. O conservaţiă politică sĕ născù între ei încurândŭ, în care se adênciră cu totulŭ. Desbaterea lorŭ înfocată despre ultima mişcare a alegerilorŭ, o conturbà de odată celŭ mai tînĕrŭ dintre ei, exclamândŭ cu surprindere: „Ah! — étă fetiţa amintită, într'adevĕrŭ o aparinţă frapant de frumósă".

Conversaţia încetà. Toţĭ şése ochii se îndreptară spre Ninetta, care sub privirile scrutătóre se apropià sfiiciósă şi cu unŭ zăpăcitŭ „bongiorno" (bună ḑiua) trecù pe lângă ei.

— „In adevĕrŭ, o fetiţă prea frumósă", ḑise bĕtrânulŭ domnŭ urmărind'o cu privirea, pe cândŭ celŭ dintâiu adause: „nime n'ar presupune în blondina asta o Italiană. Ast-felŭ de bucle blonde, abia potŭ ḑice c'am mai vĕḑutŭ vr'odată".

— „Fantasie tiţianică," adause alŭ treilea. „Decă aşĭ rămâné atâtŭ de încântatŭ de frumseţea ei, ca tine, aşĭ depinge-o în loculŭ tĕu, tinere Raphael! Póte cu tabloulŭ acela ţi'ai intemeia gloria artei tale. Nu ḑicĭ tu sĕ facă o încercare, Richly?"

Astfelŭ agrăitulŭ mişcà indispusŭ din umerĭ. „Pe mine nu mĕ întrebaţĭ; frumseţĭ dela ţéră mĕ lasă rece."

— „Omŭ de salonŭ" — batjocuriră ceilalţĭ doi. Schimbândŭ încă câteva observărĭ glumeţe despre tema acésta, trecură érăşĭ la conversaţia mai înainte intreruptă.

Celŭ agrăitŭ cu numele Richly însĕ nu mai luà parte la conversaţia lor. Elŭ mergea abătutŭ şi gânditorŭ alăturea cu consoţii lui, şi ca din întêmplare întorcea capulŭ de repeţite orĭ în direcţiunea, unde dispăruse Ninetta. Frumseţĭ ţĕrănescĭ nu-i însuflau, precum asigurase înainte, nicĭ unŭ interesŭ. Ce dér, a pututŭ sĕ-i fiă bătătorŭ la ochii, décă nu farmeculŭ frumseţii? Şi totuşĭ, la privirea ei a tresăritŭ, căutându-o adêncŭ.

Ajunşĭ la malulŭ mării, elŭ se despărţi de amicii sĕi, carĭ înzădarŭ încercau a-lŭ reţiné, şi suì treptele, ce conduceau spre terasă. Astăḑĭ era de totŭ părăsitŭ loculŭ acesta şi astfelŭ Sir Eduard Rychli se putù pune comodŭ la cetitŭ. Elŭ trase din buzunarŭ cartea adusă cu sine, dér o uità nedeschisă. Cu capulŭ plecatŭ sta elŭ fără mişcare, éră privirea lui tristă rĕtăcea departe pe suprafaţa apei. Da, era aparinţa fetiţei de pescarŭ, care din nou 'i deştepta tristele amintirĭ în sufletŭ. Fica sa, micuţa Nancy, cu pĕrulŭ auriu şi ochii marĭ albastrii, o! — ea ar fi în aceeaşĭ etate, ca fata streină, décă cruda sórte n'ar fi răpit-o de lângă elŭ. Soţiă şi copilă, două perdute de-o dată. Cum şi unde? — Singurŭ asta nu a pututŭ s'o afle.

După tótă verosimilitatea au fostŭ şi ele jertfa nenorocirei, ce se întêmplase pe timpulŭ acela, pe calea ferată între Roma şi Pisa. Cincĭ-spre-ḑece anĭ suntŭ de atuncĭ. Tînĕrulŭ bărbatŭ vialŭ devenise seriosŭ şi tăcutŭ, neputêndu-se reculege din lovitura grea a sorţii. Din oficiulŭ de statŭ s'a retrasŭ curêndŭ după durerósa întêmplare. Oraşulŭ Londra l'a părăsitŭ, retrăgêndu-se la o vilă a sa, dér nicĭ acolo nu a pututŭ afla linişte. Ceva 'lŭ impingea din locurile acelea, unde aşa de fericitŭ a trăitŭ cu soţia lui iubită, afară în strĕinătate, care i-a răpitŭ, ce-a avutŭ mai scumpŭ.

Elŭ a alergatŭ în lumea mare, a călĕtoritŭ peste ţĕrĭ şi mărĭ. Voia sĕ uite durerosulŭ trecutŭ,

O! déră nu putea.... Şi astăḑĭ, când i-se înfăţişà fetiţa blondă, érăşĭ se simţi singurŭ şi părăsitŭ pe lumea acésta. Décă celŭ puţinŭ Nancy, frumósa lui copiliţă, i-ar fi rĕmasŭ în viaţă! O! atuncĭ lumea nu i-ar fi părutŭ atâtŭ de streină şi lipsită de plăcerĭ. Elŭ ar fi învinsŭ durerile causate prin perderea scumpei soţii, aşa însĕ apăsatŭ de suferinţe, trecea prin lume. Şi ar fi fostŭ ea óre aşa de înaltă şi sveltă, ca necunoscuta?

Probabilŭ, îşĭ ḑise elŭ; sigurŭ însĕ ar fi avutŭ astfelŭ de ochĭ albastrii curaţĭ, ca cerulŭ şi suriḑĕtorĭ, bucle undulóse aurii. Şi-i părea aprópe a crede, că ar fi obser-

creditŭ prea mare. Creditulŭ prea mare, cum e vorba, te pune bine, séu te rĕpune. Orĭ cine scie, că unŭ câştigŭ mai micŭ, dér sigurŭ, e totŭdéuna mai bunŭ, decâtŭ unulŭ mare, dér nesigurŭ.

De aceea pentru unŭ negustorŭ, cea mai mare măestriă e aceea, de a sci până unde sĕ se întindă cu creditulŭ: căcĭ décă nu creditezĭ de locŭ, încă nu poţĭ face trébă, căcĭ se găsescŭ alţii şi crediteză fiă pe sigurŭ, fiă pe nesigurŭ, şi lumea fără banĭ, — şi puţină e cu banĭ, — se duce la acela, care creditéză. Décă te întindĭ şi tu la creditŭ, ca altulŭ, poţĭ fórte uşorŭ sĕ cadĭ alăturea cu acela, care ţi-a datŭ concurenţa în creditŭ.

Pe urmă, cu creditulŭ prea mare câte încurcăturĭ nu se întêmplă între ómenĭ; se póte întêmpla, ca unŭ lucru, cu scire orĭ fără scire, sĕ se scrie de douĕ-orĭ în protocóle, séu póte sĕ fiă scrisŭ bine şi esactŭ, dér acela, pe care l'a creditatŭ. sĕ nu mai recunóscă, după o sémă de vreme, fiă că nu vré sĕ plătéscă într'adinsŭ, fiă că póte şi-a uitatŭ.

Ce se întêmplă însĕ cu aceia, carĭ cu venitulŭ din anulŭ acesta suntŭ siliţĭ a plăti, ce au mâncatŭ acum unŭ anŭ, séu acum doi anĭ? Aceştia se află în primejdia de a muri ca înşelătorĭ. De tóte acestea nimicŭ nu-i póte mântui, decâtŭ restrîngerea trebuinţelerŭ şi cheltuelelorŭ ḑilnice şi o economiă cum se cade în casă. Pe speranţe deşarte într'unŭ viitorŭ mai bunŭ, nu ne putemŭ răḑima. Speranţa sĕ nu o perdemŭ, dér nicĭ prea multŭ sĕ nu ne încredemŭ în ea. Cine trăesce numai cu speranţa móre cu ea, dér ce e în mână, nu-'i minciună.

Cine are o femeiă, cum trebue sĕ fiă, îi póte da pe lună o sumă de parale, cu care apoi ea are sĕ întêmpine tóte lipsele şi trebuinţele casnice în acelŭ timpŭ. Bine înţelesŭ, în acea sumă nu potŭ intra şi cheltuelele neprevĕḑute, pe carĭ bărbatulŭ trebue sĕ le întêmpine, din suma ce anume şi-a pus'o la o parte pentru casurĭ de felulŭ acesta.

A da femeii parale creiţăresce în fiă care clipită, de câte-orĭ are lipsă, însemnéză a purta o economiă neînţeléptă şi fórte costisitóre, căcĭ în casulŭ acesta femeia nu se simte rĕspunḑĕtóre de cele ce cheltuesce, ér bărbatulŭ tocmai în modulŭ acesta nu póte ţine nicĭ o controlă în economia casei sale.

Décă femeia nu e económă, atuncĭ vai de capulŭ bărbatului, căcĭ a o pune sub curatela lui însemnéză, a fi totŭ elŭ şi bărbatŭ şi femeiă,

Şi olarŭ
Şi bucătarŭ;
Vai! Ş'amarŭ!

Décă bărbatulŭ e cheltuitorŭ şi femeia económă, încă nu-i bine, dér totŭ mai merge. Décă însĕ amêndoi suntŭ cheltuitorĭ, atuncĭ e vai de ei, suntŭ nisce fiinţe perdute, carĭ înmulţescŭ miseria, sĕrăcia şi suferinţa în lume.

(Va urma).

Intinderea religiunilorŭ pe suprafaţa pămêntului.

După perfecţiunea lorŭ, religiunile se subîmpartŭ în 4 grupe de căpeteniă, carĭ de asemenea se împartŭ într'unŭ numĕrŭ mai mare de sub-despĕrţăminte.

Grupa *primă* o forméză trépta ce mai de josŭ de vederi religióse, vine înainte numai la popórele de cultura cea mai inferióră şi consistă simplu dintr'o închipuire neclară séu presupunere, că sufletulŭ viéză după mórte, ele au o credinţă deşértă confusă şi o frică de spirite.

Grupa a *doua* o forméză *Fetişismulŭ*, credinţa că sufletulŭ ómenilorŭ, după mórtea acestora, trăesce pe *pămêntŭ* în altă formă. Pe acésta se baséză adoraţiunea de animale şi chiarŭ de lucrurĭ neînsufleţite.

Mijlocirea comunicaţiunei cu spiritele o îngrijescŭ *şumanii*, séu vrăjitorii.

A *treia* grupă, — totŭ politeistică, este *Brahmaismulŭ*, care se póte privi, ca o perfecţionare a festişismului, acesta se apropiă în multe privinţe de învĕţătura monoteistică (credinţa *intr'unŭ* Dumnedeu), fiind-că la deosebiţii Ḑei se mai adauge încă o Ḑeitate, sufletulŭ lumii, fiinţa cea mai înaltă, *Brahma*.

Strînsŭ ruditŭ cu acesta este *Buddhismulŭ* (învĕţătura luĭ Fô), care respinge împărţirea ómenilorŭ în 4 caste, după cum o cere Brahmaismulŭ, şi aderenţilorŭ sĕi le pune în perspectivă posibilitatea, că dupĕ ce ducŭ o viéţă perfectŭ curată, după mórte, sufletulŭ lorŭ sĕ se avênte până la fiinţa cea mai înaltă, până la *Buddha*.

Aprópe de acesta stau învĕţăturile lui *Confutse* şi *Laotse*, cum şi *mărturisitorii cultului străbunilorŭ*.

A *patra* grupă, cea mai perfectă, o formézâ religiunile *monoteiste*, carĭ recunoscŭ de cea mai înaltă fiinţă numai *unŭ* Dumneḑeu şi învaţă credinţa, că sufletulŭ trăesce după mórte.

De acestea se ţinŭ *Creştinii*, *Mohamedanii* şi *Israeliţii*, cu variaţiunile şi diversele lorŭ secte.

După numĕrulŭ mărturisitorilorŭ lorŭ, popórele creştine sĕ socotescŭ rotundŭ la 480 milióne, anume:

Catolici cam 240 mil.
Protestanţi cam 150 mil.
Relig. *grecéscă* cam 95 mil., computându-se aicĭ tóte sectele.

De *Islam* (mohamedanĭ) se ţinŭ cam 170 mil. ómenĭ; *Israeliţii* numĕră peste 7 mil.

Politeiştii séu *păgânii* (*Brahmanĭ*, *Buddhişti*, *Şintos*, mărturisitorii lui *Confutse* şi *Laotse* etc. şi adoratorii *fetişismului*) numĕră cam 850 mil.

P. — P.

Din istoria animalelorŭ.

I.

Cele mai însĕmnate urme despre crescerea animalelorŭ le aflămŭ în Arabia. Poporulu din acéstă ţéră se împarţia din vechime în douĕ părţĭ: unii, carĭ ducea o viaţă de nomadĭ şi trăiau din aceea, că încărcau pe cămile felurite producte, pe carĭ le esportau în alte ţĕrĭ; ér alţii se stabiliseră într'unŭ locŭ şi se ocupau cu crescerea cailorŭ.

Caii arabicĭ, dela carĭ se tragŭ şi cei englesĭ, suntŭ cei până astăḑĭ mai vestiţĭ şi în Europa; ei au capulŭ micŭ, nările largĭ, ochĭ vioĭ şi plinĭ de focŭ, grumaḑiĭ încordaţĭ, pe carĭ e crescută o cómă lungă şi adese-orĭ crétă, spinarea dreptă, peptulŭ largŭ, trupulŭ subţire, şoldurile pline, códa lungă şi désă, ér picióreie puternice.

Arabii mai trăescŭ până astăḑĭ cu caii lorŭ împreună; ei nu se despartŭ de ei, nicĭ când mânâncă, nicĭ când se culcă, ei îi tractéză, ca pe prietinii şi tovarăşii lorŭ de lucru. De aceea la ei nicĭ nu vei afla cai cu năravŭ, ca pe la noi. Caii arabicĭ suntŭ cei mai preţuiţĭ până astăḑĭ în tótă lumea, ér la vênḑare ajungŭ de multe-orĭ la unŭ preţŭ ne mai auḑitŭ.

După Arabĭ, cele mai însĕmnate urme de crescerea animalelorŭ le aflămŭ la Grecii cei vechĭ. Aceştia încă cresceau mulţime de animale, precum: boi, vacĭ, caĭ, asinĭ, catârĭ, oi, capre şi porcĭ. In Grecia au inceputŭ a întrebuinţa mai întâiu caĭ la rĕsboiŭ, la preumblărĭ şi alergărĭ, ér asinii şi catârii la purtarea poverilorŭ.

Vitele cornute se întrebuinţau la lucrarea pămêntului şi pentru hrană. Din lâna oilorŭ se făceau felŭ şi felŭ de îmbrăcăminte. Laptele de oi se amesteca cu celŭ de capre, ca sĕ se închege şi se făceau caşĭ, carĭ apoi se puneau sĕ se usce şi se păstrau timpŭ îndelungatŭ. Rimătorii încă erau cunoscuţĭ din timpurie cele mai vechĭ, se îngrăşau, se ucideau şi carnea şi slănina lorŭ sărată şi afumată se păstra éră timpŭ îndelungatŭ.

La nicĭ unulŭ din vechile popóre nu aflămŭ urme aşa însĕmnate despre crescerea animalelorŭ, ca la vechiĭ Romanĭ; la aceştia unele animale erau atâtŭ de preţuite, încâtŭ se cinsteau ca nisce ḑeĭ. Ovidiu, unŭ scriitorŭ vechiu, ḑicea lui Pitagora, care era obicĭnuitŭ a se hrăni cu carne de vită: „Pentru ce suntŭ vinovaţĭ boii, de se taiă? căcĭ ei suntŭ animalele cele mai bune şi fără vicleniă, născute pentru muncĭ grele!“

Pliniu, unulŭ dintre naturaliştĭ, spune în scrierile sale, că boulŭ e soţulŭ celŭ nedespărţitŭ alŭ omului la lucrurile cele grele, de aceea trebue hrănitŭ şi cruţatŭ mai multŭ, ca orĭ şi care animalŭ. Bubona era unŭ ḑeu la vechii Romanĭ, despre care credeau, că apĕră şi scutesce vitele, ér sub numele de Etercurlius cinsteau pe Caturnus, despre care credeau, că a învĕţatŭ pe ómenĭ sĕ întrebuinţeze gunoiulŭ la îmbunĕtăţirea pămêntului.

Numa Pompiliu a fostŭ celŭ dintâiu, care a întrodusŭ banii de metalŭ, ca schimbŭ pentru producte. Mai târḑiu, sub Serviu-Tuliu, se tipărea pe banĭ: unŭ bou, o vacă, unŭ purcelŭ, o óie, unŭ calŭ şi altele, prin care încă se ţintea la încuragiarea ţinerei şi crescerei vitelorŭ.

Afară de animalele mai susŭ înşirate, vechii Romanĭ mai ţineau şi o mulţime de galiţe: găinĭ, gâsce, raţe şi porumbĭ, éră pe unele locurĭ se ocupau şi cu stupăritulŭ.

II.

Intre tóte animalele domestice, se pare, că cânele a fostŭ celŭ dintâiu, care s'a îmblânḑitŭ din starea lui sĕlbatică, devenindŭ unŭ tovarĕşŭ credinciosŭ şi nedespărţitŭ alŭ omului. Chiar şi unele din popórele vechĭ ţineau hăulitulŭ cânelui de peste nópte, ca o prevestire sinistră, ér astăḑĭ hăulitulŭ lui se privesce dreptŭ prevestire de focŭ, mórte séu alte nenorocirĭ.

Soiulŭ cânilorŭ de astăḑĭ, după cercetările celorŭ mai vestiţĭ naturalistĭ, se trage din şacalii şi lupii indienĭ, carĭ prin încrucişare (corcire) au datŭ mulţimea de soiurĭ, ce le vedemŭ astăḑĭ, precum: cânele de casă, de turmă, de vênatŭ, zăvoḑii, ogarii, căpăii, şorecarii (pumilicii) şi celealalte soiurĭ. Intre animalele domestice nicĭ unulŭ nu are unŭ simţŭ şi mirosŭ aşa agerŭ, ca cânele. Ogarulŭ şi căpăulŭ, d. es., numai după mirosŭ alungă vênatulŭ, ér cânele de oi simte din depărtare apropierea lupului.

---

vatŭ ceva asĕmănare între aceea şi fetiţa lui mórtă.

Elŭ voi decĭ a cerca sĕ o mai afle, spre a-se informa de starea ei, şi a-i face vr'unŭ bine în amintirea ficei sale.

IV.

Conformŭ promisiunei de erĭ, Ninetta se arĕtă la óra fixată pe malulŭ mării, unde Pepino o aştepta cu nerăbdare.

Ea sări cu uşurinţă în gondolă şi aruncându-se pe bancă strigă vioiu: „Eu credŭ, Pepino, că noi vomŭ avé o călĕtoriă plăcută. Vêntulŭ e tocmai puternicŭ destulŭ, pentru a întinde pânzele gondolei, ceea-ce eu aflu cu multŭ mai plăcutŭ, ca vêslitulŭ, pentru-că astfelŭ, ne vomŭ puté petrece neconturbaţĭ de nimicŭ“.

Pepino liberase deja barca de lanţŭ şi era tocmai în posiţiă de-a o împinge, când unŭ streinŭ sĕ apropiă de elŭ şi-lŭ agrăi pretinesce:

— „Imĭ permiţĭ, tinere, sĕ mergŭ şi eu împreună cu voi? 'Ţi voi plăti şi unŭ bacsişŭ bunŭ, fiindŭ astăḑĭ ḑi de Duminecă.“

Pepino sĕ întórse cătră însoţitórea lui şi şopti încetŭ: „Eu credŭ, că-lŭ vomŭ puté lua cu noi în gondolă; din conversaţia nóstră puţinŭ va înţelege, şi a câştiga ceva banĭ fără ostenélă, nu 'mĭ strică. Sci tu, Ninetta, eu aşĭ dorĭ sĕ-mĭ potŭ cumpĕra câtŭ mai în grabă o gondolă, căcĭ numai décă am una, voiu fi omŭ neatêrnatŭ şi domnŭ peste mine; atuncĭ potŭ sĕ mĕ şi căsĕtorescŭ, décă 'mĭ place,“ adause elŭ în fine.

— „Ei, ei, tocmai aşa te sci tu grăbi?“ glumĭ Ninetta.

— „Posibilŭ“, replică elŭ, şi întorcêndu-se cătră streinŭ, ilŭ invită amicalŭ a sĕ sui în gondolă.

Sir Eduard Richly, căcĭ acesta era streinulŭ, urmă numai decâtŭ provocării şi ocupă loculŭ pe banca gólă.

Unŭ timpŭ trecŭ în tăcere neconturbată. Numai după-ce vêntulŭ sufla pânzele şi gondola se mişca încetŭ legănată pe valurĭ, îşĭ continuară tinerii conversaţia şoptitorŭ. După o pausă, se sculă Pepino şi ducêndŭ o corfiţă dintr'unŭ unghiu, unde stătuse ascunsă, o aşedă înaintea Ninettei. Acésta ridică cu curiositate coperişulŭ şi exclamă cu bucuriă: „A! frumósele „Niki“ Pepino, ce gustóse vorŭ fi. Eu simţescŭ deja fóme după plimbarea nóstră. Tóte suntŭ prinse singurŭ de tine?“

— „Firesce“, constată tînĕrulŭ, pe când scotea cuţitulŭ din busunarŭ, cu care desfăcea scoicele, aşeḑându-le pe coperişulŭ corfei.

Tînĕra fată voia tocmai se sĕ servéscă, când de-odată părea a-i veni ceva în minte şi-şĭ retrase mâna cu grabă. Unŭ momentŭ şovăi încă, apoi prinḑendŭ farfuria improvisată, o ţinŭ streinului domnŭ înainte.

— „Nu vei pofti sĕ guştĭ, Signore?“ întrebă ea ḑăpăcită.

Sir Eduard primi cu mulţumită, folosindŭ prilejulŭ de-a se lăsa cu Ninetta într'o conversaţiă. Fiinţa ei veselă, nesilită, 'lŭ atrase, căcĭ întrégă ei înfăţişare trada óreşĭ-care cultură.

— „Sunteţĭ voi fraţĭ?“ începŭ Sir Eduard Richly.

„O, nu!“ rise fetiţa, „acesta e numai amiculŭ şi consoţulŭ meu de jocŭ, pe care însĕ ilŭ iubescŭ întocmai, ca şi pe fratele meu; cu elŭ am crescutŭ şi am împărţitŭ tóte bucuriile la olaltă.“

— „Camaradulŭ tĕu de jocŭ pare a fi unŭ copilŭ bunŭ şi marinarŭ desterŭ,“ adause Richly prietinesce, „déră nu ai tu vr'unŭ frate séu vr'o amică, de ai fostŭ totŭ numai cu elŭ?“

— „Nu“, rĕspunse Ninetta cu tristeţă, „eu nu am nicĭ rudenii, afară de bunicii mei. Mama mea de multŭ e mórtă, ea zace afară pe „Campo-santo“, éră amice, deşi am destule, totuşĭ ele nicĭ pe departe numĭ suntŭ aşa de dragĭ, ca Pepino alŭ meu.“

Şi astfelŭ istorisi fetiţa cu pasiune ascultătorului despre copilăria ei, despre jocurile de pe frumosulŭ „Mollo“, despre bunica şi órele instructive la bunulŭ preotŭ.

Cu timpŭ deveni şi tînĕrulŭ pescarŭ vorbăreţŭ. Profesiunea lui oferi multe puncte de interesŭ pentru streinulŭ Englezŭ, care profita bucurosŭ de ocasie, a studia din împărtăşirile nevinovate ale lui, caracterulŭ acestui poporŭ vialŭ, care-lŭ atrăgea ne spusŭ.

Cândŭ barca lorŭ, după o călĕtorie de apróape douĕ óre, ajunse éră şi la malŭ, toţĭ trei deveniseră cei mai bunĭ prietinĭ, şi streinulŭ Signor le promise a mai participa la primblările lorŭ de mare.

(Va urma).

In părțile nordice (polare) suntŭ unŭ felŭ de câni mai mari ca celŭ de pe la noi, cari se întrebuințéză la tragerea saniilorŭ. Precum la sate este capra vaca sĕracului, așa la orașe este cânele animalulŭ celŭ de pe urmă alŭ orășanului. Dér la orașe țină câni chiar și femeile. Datina acésta și-a luatŭ începutulŭ, precum se dice în Polonia, de unde apoi s'a lățitŭ în tóte orașele și cetățile mai mari. Se dice, că odată Polonii mergêndŭ la rĕsboiu, rĕmăseserĕ după sfirșitulŭ rĕsboiului timpŭ mai îndelungatŭ în Rusia, unde își petreceau cu altele. Nevestele lorŭ însĕ, ca sĕ le mai trécă de urîtŭ, au începutŭ a-și petrece timpulŭ cu câte-unŭ cățelușŭ, pe care îlŭ purtau în brațe, séu îlŭ duceau legatŭ după ele. Deatunci a rĕmasŭ obiceiulŭ orășeniloră, de-a umbla cu câni după ei.

In unele orașe mai mari, ómenii săraci, neputêndu-și cumpĕra altă carne, suntŭ siliți a se nutri cu carne de câne, pentru care suntŭ măcelării anumite.

Ca tóte animalele, așa și cânele este espusŭ la mai multe bóle, între cari cea mai însĕmnată este turbarea. Acésta îi vine cânelui séu din rĕcélă, séu din ferbințélă prea mare. De aceea îndată ce vedemŭ, că cânelui îi curgŭ balele din gură, scóte limba, 'i-se înroșescŭ ochii, urlă, se ascunde și tresare adese-ori, trebue sĕ se impusce, ca sĕ nu musce vre-o vită séu vr'unŭ omŭ, la cari apoi încă se póte lua turbarea.

Pisica (mâța) domestică se trage dela cea sĕlbatecă, care până astădi se mai află prin unele păduri; ea s'a îmblânditŭ pentru folosulŭ, ce aduce omului întru stirpirea șóreciloră. Pisica încă e cunoscută omului din timpurile cele mai vechi.

Deși unii istorici susținŭ, că cânele a trebuitŭ sĕ fiă celŭ dintâiu animalŭ domesticŭ alŭ omului, totuși se crede, că vitele cornute au fostŭ mai întâiu cunoscute. Acésta se crede cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, de óre-ce multŭ timpŭ omulŭ nu cunoscuse la începutŭ folosulŭ bucateloră, ci se nutrea numai cu laptele și carnea viteloră, ér cu piele lorŭ se îmbrăca.

Unele popóre din Europa au venitŭ și s'au aședatŭ aici aprópe numai ca popóre nomade, însoțite de turmele lorŭ de vite, cu cari la începutŭ se aședau mai cu sémă în apropierea râuriloră și pe unde aflau pășuni bune și îmbelșugate. Acestŭ modŭ de viețuire îlŭ mai țină și astădi popórele necivilisate.

In Europa suntŭ cunoscute astădi trei soiuri mai însĕmnate de vite: vitele negre cu corpulŭ grosŭ și córnele scurte (Pinegau); vitele dela șesŭ cu picióre le, corpulŭ și córnele mai lungi, și vitele muntenesci dela munte cu corpulŭ, picióre le și córnele scurte și gróse.

Din timpurile cele mai vechi, vitele au fostŭ ținute în cinste mare, parte pentru-că se nutriau ómenii dela ele, parte pentru-că se întrebuințau la lucrarea pămêntului. Până nu erau cunoscuți banii, ca mijlocŭ de schimbŭ, ba chiar și astădi încă, avuția unui omŭ se numĕră de multe-ori și după numĕrulŭ viteloră ce are.

In timpurile trecute puneau ómenii mai multŭ prețŭ pe mulțimea, decâtŭ pe soiulŭ viteloră, astădi însĕ tóte s'au schimbatŭ, și ómenii au unŭ gustŭ deosebitŭ în ce privesce soiulŭ vitei, cântându-se sĕ fiă, cum e dice, „nu numai frumósă, dér și săptósă".

Prin procurarea de tauri negri pentru vitele dela șesŭ séu dela munte, soiulŭ viteloră s'au mai schimbatŭ, care schimbare a datŭ nascere viteloră încrucișate (corcite), de cari se potŭ vedea astădi prin cele mai multe locuri.

Cu crescerea și îmbunătățirea soiului viteloră s'a ocupatŭ în Europa mai cu de-adinsulŭ Ioanŭ Coler pe la anulŭ 1592, Bakevell din Anglia și Liebig, Settegast și Nathusius din Germania.

(Va urma).

MULTE ȘI DE TOATE.

Țarulŭ Alexandru II și Țiganii.

Marți s'au împlinitŭ 15 ani, de când Țarulŭ Rusiei Alexandru II a fostŭ ucisŭ de nihiliști cu bombe de dinamită. Cu prilejiulŭ acesta unŭ Țiganŭ lăutarŭ din Peșta, cu numele Balogh Károly, istorisesce, că elŭ c'o di înainte de catastrofă a cântatŭ Țarului, procurându-i multe óre vesele. Banda lui Balogh mersese în Petersburg la începutulŭ anului 1881, și la recomandația contelui Csermegeff, s'a instalatŭ în circulŭ Czizenelli. Țiganii abia au cântatŭ în acestŭ circŭ câteva dile, când au primitŭ o învitare sĕ se înfățișeze în palatulŭ de iarnă la o serată, unde era și Țarulŭ Alexandru II, îmbrăcatŭ în uniforma regimentului 2 austro-ungarŭ. Banda lui Balogh cântă marșului lui Rákoczy, apoi imnulŭ polonŭ. Țarulŭ se îndrăgi de Țigani și trei dile de-arêndulŭ înaintea catastrofei au petrecutŭ la palatŭ, unde au cântatŭ mereu. Balogh, care înainte cu o di dela mórtea Țarului, se afla cu musica lui la palatŭ, descrie astfelŭ cea din urmă séră a lui Alesandru II:

In palatulŭ de iarnă alŭ Țarului s'a datŭ unŭ concertŭ, care s'a începutŭ la 11 óre. De față era și Alesandru II împreună cu soția-sa Maria Teodorovna. Lângă elŭ ocupa locŭ principele Dolgoruky, de-a stânga soția acestuia, apoi Sergiu Vladimir, Alexis, Paul, Constantin, cei trei principi: George, Nicolae și Alexandru. Țarulŭ era afară din cale bine dispusŭ. Cătră 2 óre elŭ s'a depărtatŭ, ér moștenitorulŭ de tronŭ Alexandru cu ceilalți princi s'au retrasŭ în altă sală, unde s'a începutŭ joculŭ, care s'a sfirșitŭ la 4 óre diminéța.

In diua următóre s'a întêmplatŭ înfiorătórea catastrofă.

Balogh dice, că cu totŭ doliulŭ, ce a îmbrăcatŭ curtea, totuși principele moștenitorŭ de atunci și împĕratulŭ Alexandru III care a muritŭ la Livadia nu și-a uitatŭ de iubiții sĕi Țigani, ci dreptŭ rĕsplată li-a datŭ 10,000 de ruble, ér lui Balogh unŭ inelŭ de mare valóre, pe care 'i l'a trimisŭ însași Maria Teodorovna.

POȘTA REDACȚIUNEI.

D-rei E. M. în Cacova. Gazeta de Dumineca nu se póte trimite pe creditŭ. **D-lui G. P. în U.** Călindarulŭ, de care întrebați, nu se află la nici o librăriă dela noi, fiindŭ opritŭ.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

MARTIE are 31 dile. GERMĔNAR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	5 4 Sf. Mart. Conon	17 Gertruda
Luni	6 S. 42 martiri	18 Alecsandru
Marți	7 Mar. Vas. și Efr.	19 S. Iosif
Mer.	8 C. p. Teofilact.	20 Niceta, Eug.
Joi.	9 † S. 40 de M. d. S.	21 Benedict
Vin.	10 S. m. Cuadrat.	22 Octavian
Sâm.	11 C. p. Sofroniu.	23 Frumențiu

Tergulŭ de rîmători din Steinbruch.

La 8 Martie n. 1895

Starea rîmătoriloru a fostŭ de 9437 capete la 4 Martie au intrată 654 capete și au eșitŭ 1999 rĕmânendŭ la 5 Martie unŭ numĕrŭ de 118.092 capete.

Se notézâ marfa: ungurésca veche grea dela 45.$^1/_2$ cr. pănă la 46.$^1/_2$ cr. marfă ungurésca tineră grea dela 48.— cr. până la 49.— cr., de mijlocŭ dela 46.— cr. pĕnă la 47.— cr. ușóră dela 46.— cr. pănă la 47.— cr.

Marfă țĕrănéscă grea dela 45.— până la 45 $^1/_2$ cr. de mijlocŭ dela 45.— cr. până la 45.$^1/_2$ cr. ușóră dela 45.— cr. pănă la 46 — cr.

Marfă sêrbéscă, grea dela 45.— cr. pănă la 46 — cr. Transito, mijlociă grea dela 45.— cr. pănă la 46 — cr. transito ușóră dela 44.— cr. pănă la 45 — cr.

Porcii îngrășați de unu anŭ dela —.— cr. pănă la — cr., îngrășați cu cucuruzŭ dela — cr. pană la — cr. Cântăriți la gară cu —.— cr. la pănă — cr..

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 13 Martie n. 1895.

Semințe	Cualitatea per Hect.	Prețulŭ per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănățenescŭ	80	6.85	6.90
Grâu dela Tisa	80	6. 0	6.95
Grâu de Pesta	80	6.85	6.90
Grâu de Alba-regala	80	6.85	6.90
Grâu de Bácska	80	6.95	7.--
Grâu ung. de nordŭ	80	.—	.—

Sĕminţe vechi ori nouĕ	soiulŭ	Cualitatea per Hect.	Prețulŭ per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70-72	5.65	5.70
Orzŭ	nutrețŭ	60--62	6.52	6 55
Orzŭ	de vinars	62.64	6.60	6.90
Orzŭ	de bere	64.66	7.20	8.20
Ovĕsŭ		39.41	6.90	6.70
Cucuruzŭ	bănăț.	75	.—	.—
Cucuruzŭ	altŭ soiu	78	.—	.—
Cucuruzŭ	„	—	—	—
Hirișcă	„	—	—	—

Prețulŭ per 100 chilograme.

Producte div.	Soiulŭ	Cursulŭ dela	până
Sem. de trif.	Luțornă ungur.	38.—	48 -
—	francesă		—.—
„		—.—	—.—
„	roșiă	58 —	68.—
Oleu de rap.	rafinatŭ dupla	.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	49 -	49.50
„	dela țéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	41.50	42.—
„	afumată	48.—	49.—
Seu		—.—	—.—
Prune	din Bosnia în buți	9 25	9.50
„	din Serbia în saci	9.25	9.50
Lictarŭ	slavonŭ nou	17.—	18.—
„	bănățenescŭ	—.—	.—
Nuci	din Ungaria		
Gogoși	unguresci		
„	serbesci		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirtŭ	brutŭ	—.—	—.—
„	Drojdiuțe de spirt	—.—	—.—

Bursa de Bucuresci

din 13 Martie n. 1895.

Valori	Dobênda	Scad. cup.	Cu bani gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	101.$^1/_2$
Renta amortisabilă	5%	„ „	99.$^3/_4$
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.-Iul.	98.$^1/_2$
„ „ din 1893	5%	„ „	98.$^1/_8$
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	96.—
„ „ (Impr. de 32. $^1/_2$ mil.	4%	Ian.-Iulie	84.$^1/_4$
„ „ (Impr. de 50 mil.	4%	„ „	87 —
„ „ (Imp. de 274 m 1890	4%	„ „	87.$^1/_2$
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	87 —
„ „ (Im. de 120 iul. 1891	4%	„ „	87.$^1/_2$
Oblig. de Statŭ (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	102.$^3/_4$
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	280.—
Oblig. comunei Bucuresci 1883	5%	Ian.-Iul.	95.—
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	95 $^1/_2$
Scrisuri fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	92 $^7/_8$
„ „ urbane Bucuresci	6%	„ „	101 $^1/_4$
„ „ „ „	5%	„ „	87 $^7/_8$
„ „ „ Iași .	5%	„ „	80.$^1/_4$
Oblig. Soc. de basalt artificialŭ	6%	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—.—
Banca Națion. ult. div. 56.—	500	intr. v.	1512.
Banca agricolă	500	150 v.	156.-
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	379.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	„ „	400.-
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	139.
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	110.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	100	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	[illegible]	„ „	—.—
„Bistrița" soc. p. f. hârtii 80	100	„ „	—.—
Societ. p. const. de Tramways	200	„ „	—.—
20 franci aurŭ			20.06

SCOMPTURI:

Banca naț. a Rom.	6%	Paris	2$^1/_2$%
Avansuri pe efecte	7%	Petersburg . .	4$^1/_2$%
Casa de Depuneri	7$^1/_2$	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	4%	Elveția	3%

Cursulŭ la bursa din Viena.

Din 15 Martie 1895.

Renta ung. de aurŭ 4% . . .	124.35
Renta de corône ung. 4% . . .	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aurŭ 4$^1/_2$% .	127.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4$^1/_2$%	104.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125 40
Bonuri rurale ungare 4% . . .	98.60
Bonuri rurale croate-slavone. . .	98.25
Imprum. ung. cu premii	162.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	153 —
Renta de hârtie austr.	101.65
Napoleondori.	9.77
Mărci imperiale germane . . .	60.32$^1/_2$
London vista	123.45
Paris vista	48.87
Rente de corône austr. 4%. . .	101.19
Note italiene.	46 50

Cursulŭ pieței Brașovŭ.

Din 16 Martie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.72	Vênd.	9.76
Argint român.	Cump.	9.68	Vênd.	9.72
Napoleon-d'ori	Cump.	5.76	Vênd.	—.—
Galbeni	Cump.	5.75	Vênd	5 89
Ruble rusesci	Cump.	131	Vênd.	—.—
Mărci germane	Cump.	60.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Prețurile cerealeor din piața Brașovŭ.

Din 15 Martie st. n. 1895

Mesura séu greutatea	Calitatea	Valutea triacă. fl.	cr.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	5	50
„	Grâu mijlociu . .	5	—
„	Grâu mai slabŭ . .	4	70
„	Grâu mestecatŭ . .	3	60
„	Sĕcară frumósă .	3	50
„	Sĕcară mijlociă .	3	—
„	Orzŭ frumosŭ .	3	50
„	Orzŭ mijlociu .	3	—
„	Ovĕsŭ frumosŭ .	2	30
„	Ovĕsŭ mijlociu .	—	—
„	Cucuruzŭ	4	40
„	Mălaiu	4	80
„	Mazĕre	5	80
„	Linte	6	50
„	Fasole	5	60
„	Sĕmênță de inŭ . .	10	—
„	Sĕmênță de cânepă	5	50
„	Cartofi	1	10
„	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită . .	—	48
„	Carnea de porcŭ .	—	52
„	Carnea de berbece	—	—
100 kil.	Sĕu de vită próspĕtŭ	23	—
	Sĕu de vită topitŭ	33	—

Proprietarŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

ORI ȘI CE TUSE,

cum și tóte bólele, catare de ale canalului de respirație, **gâtlejŭ, plămâni, greutate de respirație, Astma, flegmă, tuse măgărescă, răgușelă, gădilitură la gâtŭ, începutŭ de tuberculosă**, se potŭ departa mai bine și mai ușorŭ cu întrebuințarea renumitului și după prescripția medicală preparatŭ și recomandatŭ **Ceaiu Sfânt. George** pachetŭ à **50 cr.** și prafulŭ care aparține ceaiului **prafu Sf. George**, cutia à 50 cr. împreună cu prescrierea întrebuințării. **Succesu se simte dupa câte-va dile.** Mai puținŭ de 2 pachete nu se trimet. La trimitere cu posta 20 cr. mai multŭ pentru pachetare și espediatŭ.

Tóte comandele suntŭ a se adresa directŭ la **St. Georgs-Apotheke.** Vien, V/2 Wimmergasse 33.

Sĕ se trimită prețu înainte cu mandatŭ postalŭ.

Depou la „Kreuz-Apotheke"
WIEN, VII. Mariahilferstrasse 72.

Essenz stomatică compos. Marca de contravenție J. în stea.

Picături de stomacŭ Sf. Jacob.

Unŭ medicamentŭ fórte bunŭ și probatŭ ca sigurŭ contra bóleloră de *stomacŭ*, cu deosebire contra *indigestiunei, lipsei de apetitŭ, duruielii, sgârciuriloră, colicei, arsurii, constipației* etc. Sticle cu **60 cr.** și **1 fl. 20 cr.** Prospectŭ gratis.

Ca mijlocŭ de *primulŭ rangŭ* s'a doveditŭ de mai mulți ani la *bolnavi de nervi* **Elixirulŭ de nervi** a lui **Dr. Lieber** marca înreg. † și ancora. Sĕ se céră prospectulŭ. Se prepară după *prescripție medicală* oficiosŭ legalisată în farmacia **M. Fanta, Praga.**

BEȚIA se vindecă și în casurile cele mai rele cu **Esența Sougede.** Cura se póte face cu séu fără scirea bețivului. Esența este fără colóre, mirosŭ și gustŭ. Succesulŭ sigurŭ și garantatŭ 1 flacon **1 fl. 80 cr.**

Depou principalŭ
Farmacia Salvator
Presburgŭ.

In farmaciile din **Brașovŭ** *Ed. Kugler, Karl Schuster, Victor Roth.* **Sibiiu** *Wilh. Moricher, C. I. Molnar;* **Clușiu** *Szeky Miklos* și mai în tóte farmaciile.

De multe orĭ premiatŭ.

Esclusivŭ fabricaţie proprie.

Avemŭ onórea a recomanda on. publicŭ pentru

Sesonulŭ de primăvară și vară

fabricatele nóstre din lână curată, recunoscute ca solide, şi anume:

Stofe de **rocurĭ** şi **pantalonĭ,** confecţionate în Cheviotŭ și Kammgarn, Stofe Cheviotŭ din lână veritabilă, Cheviotŭ din Scoţia.

Stofe de pardesiurĭ:

Stofe de uniforme în Tricotŭ şi Kammgarn. Diferite **postavurĭ şi stofe dîrstite,** de calitate bună şi fórte trainice, pentru săteni şi economĭ.

Pledurĭ pentru bărbaţĭ, asortimentŭ bogatŭ.

Plapome de vară (aşa numite Minister) moi, flexibile şi trainice, din lână englezéscă.

Covóre şi **pâsle de podinĭ,** mare asortimentŭ.

De óre-ce amŭ măritŭ şi completatŭ cu cele mai bune şi noue maşinĭ fabrică nóstră, întrebuinţândŭ numai lână curată, putemŭ lifera mărfurĭ bune şi solide, şi corespunde pretensiunilorŭ în privinţa modei şi gustului.

Căete cu mostre stau la disposiţie.

Ne rugămŭ de cercetare numĕróse.

Wilhelm Scherg & Cie.

Esclusivŭ fabricaţie proprie.

De multe orĭ premiatŭ.

Ajutorŭ grabnicŭ şi sigurŭ

pentru

SUFERINŢE DE STOMACHU ŞI URMARILE ACESTORA!!

Mijloculŭ celŭ mai bunŭ şi eficace pentuu menţinerea sănĕtăţii, curăţirea sucurilorŭ precum şi a sângelui şi pentru promovarea unei mistuirĭ bune este deja pretutindenea cunoscutulŭ şi plăcutulŭ

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam".

Acestŭ balsamŭ preparatŭ cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune şi tămăduitóre se dovedesce ca fórte folosiotrŭ în contra tuturorŭ greutăţilorŭ de mistuire cârcei de stomachŭ, lipsa de apetitŭ, rîgăelei, congestiunilorŭ, haemorhoidelorŭ etc. etc. In urma eficacităţii sale a devenitŭ acestŭ balsamŭ acum unŭ singurŭ şi doveditŭ **medicamentŭ de casă poporalŭ.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisorĭ de recunoscinţă stau la disposiţiă!

FIŢĬ ATENŢĬ!!!

Spre a evita înşelătorii. facŭ pe fiecine atentŭ, că fiă-care sticlă cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singurŭ numai de mine este preparatŭ după receta originală, este învelitŭ în hârtia grosă albastră, care portă în lungulŭ ei inscripţia: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler", B Fragner, Prag, 205- 3" în limba germană, boemă, ungarŭ şi francezŭ, şi carĭ suntŭ provĕdute cu alăturata marcă a fabricei luată sub scutulŭ legalŭ.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabilŭ sĕ póte procura numai în

Depositulŭ principalŭ alŭ producĕtorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler" Prag 205—3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tóte farmaciile din **Braşovŭ,** precum şi tóte farmaciile mai marĭ din monarchia Austro-ungară au depositŭ din acestŭ balsamŭ de vieţă.

Totŭ de acolo se póte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

unŭ medicamentŭ sigurŭ şi prin mii de scrisorĭ de mulţămire recunoscutŭ în contra tuturorŭ inflamaţiunilorŭ, rănilorŭ şi umflăturilorŭ.

Acésta se întrebuinţéză cu succesŭ sigurŭ la inflamaţiunĭ, la stagnaţiunea laptelui şi întărirea ţîţelorŭ cu ocasiunea îuţĕrcării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturĭ la unghe, la panariţii (ulceraţiunĭ la degete, la întăriturĭ, umflăturĭ, tumórea glandulelorŭ limfatice, lipume etc. — Tóte inflamaţiunile, umflăturĭ, întăriturĭ se vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ; la casurĭ îuse, unde s'a formatŭ deja purolu, absórbe buba şi o vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ fără durerĭ.

In cutióre á 25 şi 35 cr

Fiţĭ atenţĭ!

De-óre-ce alifia de casă uuiversală de Praga sĕ imitéză fórte desu, facŭ pe fiă-cine atentŭ, ca singurŭ numai la mine se prepareză după receta originală. Acésta este numai atuncĭ veritabilă, decă cutiórele din mealŭ galbinu, în carĭ se pune, suntŭ înfăşurate în hârtiă roşiă pe care se află tipărită în 9 limbĭ esplicaţiunea cum sĕ se întrebuinţeze, împachetate şi în cartóne vinete, — carĭ suntŭ provĕdute cu marca fŭbricei de mai susu.

Balsamŭ pentru auḑŭ.

(Gehör-Balsam)

Celŭ mai probatŭ şi prin multe încercarĭ celŭ mai temeinicŭ medicamentŭ pentru vindecarea auḑului greu şi spre redobêndirea auḑului perdutŭ. **1 Flacon 1 fl.**

Nu e jucăriă,

nu glumă, nu şarlatanie, decâtŭ curatulŭ adevĕrŭ.

Mai pre susŭ de ori-ce laudă şi vestită în tótă lumea este

Colecţia nóstră Chicago

care pentru desfacerea magaziei nóstre de Galanterie vindemŭ numai

cu 3 fl. 50 cr.

Unŭ orologŭ de busunarŭ prima tuka-remontoir, umblă regulatŭ, 3 anĭ garanţie. 1 lanţŭ Panţer imitaţie d'aurŭ. 2 butonĭ pentru manjete, aurŭ duble cu mecanismŭ patentat. 2 butonĭ eleganţĭ pentru peptŭ. 1 acŭ de cravată fórte finŭ. 1 ţigaretă. 1 bricégŭ solingerŭ. 1 toiletă de busunarŭ cu etui.

Tóte 10 piesele numai **3 fl. 50 cr.**

Grăbiţĭ cu comandele până se mai află obiecte în deposit. Rarŭ se mai ivesce o astfelŭ de ocasie. Se trimite **cu rambursŭ** ori plata înainte, de

Kommissions-Waarenhaus

der amerik. Tuka-Uhrenfabrik

Wien II. Tabor-Strasse 44.

La casă când nu ar conveni se dau banii îndĕrĕtŭ.

N. P. GOLDMANN, têrgulŭ inului nr. 28.

N. P. Goldmann, têrgulŭ inului nr. 28.

Gulere englezescĭ în tóte colorile 2 fl. 50 cr.

Gulere englezescĭ în tóte colorile 2 fl. 50.

SESON de PRIMĂVARĂ 1895.

Pentru sesonulŭ de primăvéră îmĭ permitŭ a recomanda Onoratei mele clientele:

Magazinulŭ de confecţiunĭ pentru dame

bogatŭ asortatŭ cu **pardisiurĭ, gulere, fichurĭ, mantale, pardesiurĭ de plóiă şi prafŭ.**

Paltonaşe şi pardesiurĭ pentru fetiţe şi băieţĭ

cu rondourĭ séu guleraşe separate la ele.

carĭ se află totdéuna în asortimentŭ mare şi le vêndŭ cu preţurile fabricei.

Comandele din provincie se efectuéḑă cu mare acurateţă şi **după mĕsură** în restimpŭ de **trei ḑile.**

Rugându-mĕ de sprijinulŭ On. Dame,

Sunt cu deosebită stimă,

N. P. GOLDMANN,

Braşovŭ, Têrgulŭ inului Nr. 28.

Gulere englezescĭ în tóte colorile 2 fl. 50 cr.

N. P. Goldmann, têrgulŭ inului nr. 28.

Gulere englezescĭ în tóte colorile 2 fl. 50 cr.

N. P. GOLDMANN têrgulŭ inului nr. 28.

Pentru Sesonul de Primăvară

are onórea prin acésta

Magazia D. LESSNER

VIENA, VI., Mariahilferstrasse 83, Souterain, Parterre Mezzanin și etagiu I.

a aduce la cunosciință, că cu 1-a Martie vine la vêndare cele mai noue și exquisit de frumóse **stofe moderne,** assortimentŭ sensaționalŭ, prețuri ieftine și reduse, și'mĭ permitŭ a învita P. T. publicŭ a visita magazia, unde suntŭ espuse spre vedere **mulțime de nouvitățĭ.**

Stofe curatŭ de lână:

Mousseline de lână Dessins splendid	. . .	per Metru fl.	—.58
Kammgarn Nouveauté, latŭ duplu	. . . .	„ „ „	—.88
Kammgarn rayé Nouveauté latŭ duplu	. . .	„ „ „	—.88
Crêpe Nouveauté rayé	„ „ . . .	„ „ „	—.70
Nouveauté rayé	„ „ . . .	„ „ „	1.—
Nouveauté lignette	„ „ . . .	„ „ „	1.50
Pepita moderne,	120 cm. latŭ .	„ „ „	—.88
Kammgarn rayé exclusive	120 „ „ .	„ „ „	1.45
Cheviotine	120 „ „ .	„ „ „	1.65
Kammgarn carré specialité	120 „ „ .	„ „ „	1.85
Kammgarn rayé anglais	120 „ „ .	„ „ „	1.75
Haute Nouveauté rayé	120 „ „ .	„ „ „	1.90

Stofe curatŭ de lână:

Haute Nouveauté carré, ...	120	cm. latŭ per metru fl.	2.15
Rayé pointu în mătase	120	„ „ „ „ „	2.15
Haute Nouveauté franțuzescŭ . .	120	„ „ „ „ „	2.25
Haute Nouveauté Parisienne . .	120	„ „ „ „ „	2.55
Haute Nouveauté în mătase . .	120	„ „ „ „ „	2.80

Stofe de spălatŭ:

Piqué uni în tóte colorile, nu-șĭ lasă fața, per metru . . .	52 cr.
Mousseline indian Dessins splendid, nu-șĭ lasă fața, per metru	52, 55, 58, 60, 65 cr.
Piqué Nouveauté dessiné, noue de totŭ, pentru rochiĭ și bluse nu-șĭ lasă fața, per metru	35 cr.
Piqué Haute Nouveauté, curat pentru spălatŭ per. m.	58, 85, 90 cr.
Atlas-Satin cele mai noue. des. pentru spălatŭ p. mtr.	36, 40, 58 cr.
Levantine, dessins moderne, pentru spăl. p. mtr.	26, 30, 32, 40, 45 cr.
Zephir Nouveauté, pentru spălatŭ per mtr.	35, 40, 45, 50, 55, 75 cr.

Stofe de mătase:

Brocate de mătasă, frumsețe splendidă și exquisită per metru	fl.	3.60, 4.—
Taffetas chiné, Dessins splendide . . per metru	„	2.50, 2.85
Taffetas rayé broché (Haute Nouveaté)	„ „ „	3.—
Pepita stofe curatŭ de mătasă	„ „ „	1.20
Stofe curatŭ de mătasă, cu vărgĭ splendide	„ „	1.20
Sicilienne uni, în tóte colorile . . . . per	„ „	1.20
Sicilienne façonné, în tóte colorile . . „	„ „	1.35
Pongis chinois Dessins splendide . . „	„ „	1.10
Foulard de mătasă Dessins frumosŭ . „	„ „	—.45
Bengaline rayé colorile cele mai moderne	„ „	—.98
Mătasă crudă cu Dessin . . . . „	„ „	1.25, 1.40

Asortimentŭ horend în cele mai noue stofe de lână, duplu latŭ à **30, 34, 40, 52 cr.** etc.

Mostre și jurnale mari ilustrate se trimitŭ în provincie cu plăcere gratis și franco.

Birourile: Têrgulŭ botelorŭ nr. 22, etagiulŭ I.

Órele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

„ALBINA“

INSTITUTŬ DE CREDIT ȘI DE ECONOMIĬ
FILIALA BRAȘOVŬ

Cec-Conto la poștă Nr. 505.

primesce depunerĭ spre fructificare pe lângă $4\frac{1}{2}\%$ netto, solvindŭ însașĭ darea de interese;

scontéză polițe comerciale cu $5\frac{1}{2}\%$;

accórdă imprumuturĭ cambiale și cambial-ipotecarĭ cu 6%;

deschide credite în cont corrent sub cele maĭ avantagióse condițiunĭ;

accórdă împrumuturĭ pe hârtiĭ de valóre, monede, giuvaere și mărfurĭ cu 6%;

cumpĕră și vinde cu prețurile cele mai convenabile **monede și hârtiĭ de valóre** indigene și străine, în specialŭ de cele românescĭ;

rĕscumpĕră fără nicĭ o detragere **cupóne, escomptéză cupóne** înainte de scadență, și

cumpĕră cu celŭ mai urcatŭ prețŭ **cupóne dela efecte române;**

efectuéză în modulŭ celŭ mai culantŭ **încassărĭ și plățĭ** pe piețele din țéră și streinătate,

esecută în comisiune orĭ-ce **însărcinărĭ de bancă** sub cele mai ieftine condițiunĭ;

închiriéză magazine și locurĭ libere de depou, pe teritoriulŭ sĕu **strada Gării Nr. 45,** care, situatŭ nemijlocitŭ lângă gara drumului de ferŭ de statŭ, e legatŭ prin șine proprii cu acésta și investitŭ cu dreptulŭ de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de ferŭ de statŭ;

primesce în calitatea sa ca representanță principală a societății de asigurare EQUITABLE din New-York **oferte pentru asigurărĭ pe viéță** sub condițiunile favorabile, particulare a acesteĭ societățĭ.

Onorabilelorŭ administrațiunĭ de fondurĭ și p. t. D-lorŭ capitaliștĭ le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“

ale cărorŭ cupóne sĕ rĕscumpĕră semestrulŭ fără nicĭ o detragere, și carĭ se află de vêndare în cursul ḑilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de coróne. Comparêndŭ cursurile și produsulŭ celorlalte efecte indigene, se póte susținea cu totŭ dreptulŭ, că

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%

suntŭ aḑi relativŭ cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

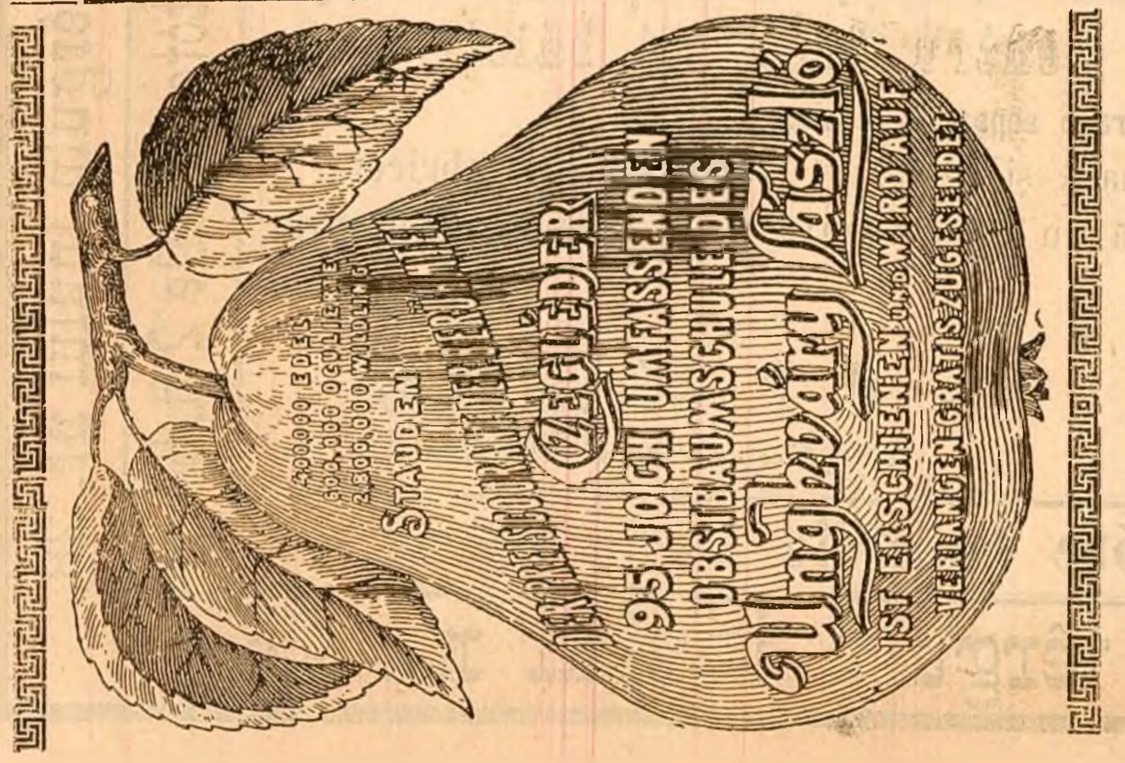
Bonitatea absolută a foncierelorŭ „Albina“ e garantată prin valórea celŭ puținŭ întreită a ipotecelorŭ pe basa cărora se esmitŭ, prin fondulŭ specialŭ de asigurare a scrisurilorŭ fonciare care e de fl. 200 000 și în fine prin totalitatea orĭ și căreĭ alte averĭ a institutului.

5 *

Órele de cassă dela 8—1.

Birourile: Têrgulŭ botelorŭ nr. 22, etagiulŭ I.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu.**

Doritorii de a cumpĕra veritabilŭ

rachiu de droșdii

din vinŭ de România (productŭ destilatŭ curatŭ) **1 Litru 80 cr.** Binevoéscă a se adresa la subscrisă firmă.

Totŭ acolo sĕ capĕtă: **Slivovitz veritabilŭ de Sirmia și rachiu curatŭ de tescovină din strugurĭ.**

Calitatea curată a produsului se garantéză.

Vêndĕtorilorŭ li-se acordă rabatŭ corespundĕtor.

Cu tótă stima:

Michaelŭ Roth,
Depoulŭ fabricii de likŏr
Brașovŭ, Tîrgulŭ Cailorŭ Nr. 2.

554,1—8.

Tipografia A. Mureșianu, Brașovŭ.